

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪRA

Viešoji įstaiga, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius

Tel. +370 5 230 3312, el. p. info@ena.lt, <https://www.ena.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304937660

Institucijoms pagal adresatų sąrašą

2025-12-

Nr. SD-

DĖL ATNAUJINTOS INFORMACIJOS

Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (toliau – LEA) atnaujino apibendrintą informaciją apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius energijos išteklius (toliau – AEI) naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui¹ (toliau – Informacija apie procedūras ir leidimus) bei Rekomendacijas dėl saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo² (toliau – Rekomendacijos).

Atnaujinta Informacija apie procedūras ir leidimus padės suinteresuotiems asmenims lengviau suprasti reikalavimus planuojant statyti, įrengti ar modernizuoti AEI naudojančias elektrines ir (ar) įrenginius, o parengtos Rekomendacijos – paskatinti daugiabučių namų stogų naudojimą elektros energijai gaminti nedidelės įrengtosios galios saulės elektrinėse. Su šiais dokumentais galite susipažinti LEA interneto svetainėje ([Informacija apie procedūras ir leidimus](#), [Rekomendacijos](#)).

Atnaujinant minėtą informaciją, buvo atsižvelgta į valstybėje tobulinamą teisinį reguliavimą, suinteresuotų asmenų pateiktas pastabas ir pasiūlymus bei užsienio šalių patirtį.

Maloniai kviečiame susipažinti su dokumentais ir, esant galimybei, pasidalinti jais su visais suinteresuotais asmenimis, kuriems ši informacija gali būti naudinga, arba paskelbti savo komunikacijos kanaluose (pvz., interneto svetainėje, naujienlaiškiuose, socialiniuose tinkluose), kad informacija pasiektų kuo platesnį ratą.

Jei susipažinę su dokumentais, turėtumėte pastabų ir pasiūlymų, lauksime jų iki 2026 m. sausio 12 d. (teikti el. paštu marina.stapulione@ena.lt ir vytautas.abrutis@ena.lt).

Dėkojame už bendradarbiavimą!

PRIDEDAMA:

1. Informacija apie procedūras ir leidimus, 25 lapai;
2. Informacijos apie procedūras ir leidimus pristatymas, 14 skaidrių;
3. Rekomendacijos, 35 lapai;
4. Rekomendacijų pristatymas, 10 skaidrių.

Direktorė

Agnė Bagočiūtė

Marina Stapulionė, tel. +370 669 00 408, el. p. marina.stapulione@ena.lt

¹ Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 15¹ straipsnio 2 dalis.

² Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 51 straipsnio 6 dalis.

Adresatų sąrašas

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
4. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
5. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos
6. AB „Energijos skirstymo operatorius“
7. LITGRID AB.
8. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
9. Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija
10. Lietuvos saulės energetikos asociacija
11. Lietuvos elektros energetikos asociacija
12. Lietuvos elektros energijos kaupiklių asociacija, info@leeka.lt
13. Lietuvos pramonininkų konfederacija, sekretoriatas@lpk.lt
14. Vartotojų aljansas
15. Lietuvos vėjo elektrinių asociacija
16. UAB ILTE
17. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
18. Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra
19. Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra
20. Aplinkos apsaugos agentūra
21. VšĮ "Žiedinė ekonomika"
22. Lietuvos savivaldybių asociacija
23. Akmenės rajono savivaldybės administracija
24. Alytaus miesto savivaldybės administracija
25. Alytaus rajono savivaldybės administracija
26. Anykščių rajono savivaldybės administracija
27. Birštono savivaldybės administracija
28. Biržų rajono savivaldybės administracija
29. Druskininkų savivaldybės administracija
30. Elektrėnų savivaldybės administracija
31. Ignalinos rajono savivaldybės administracija
32. Jonavos rajono savivaldybės administracija
33. Joniškio rajono savivaldybės administracija
34. Jurbarko rajono savivaldybės administracija
35. Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija
36. Kalvarijos savivaldybės administracija
37. Kauno miesto savivaldybės administracija
38. Kauno rajono savivaldybės administracija
39. Kazlų Rūdos savivaldybės administracija
40. Kėdainių rajono savivaldybės administracija
41. Kelmės rajono savivaldybės administracija
42. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija
43. Klaipėdos rajono savivaldybės administracija
44. Kretingos rajono savivaldybės administracija
45. Kupiškio rajono savivaldybės administracija
46. Lazdijų rajono savivaldybės administracija

47. Marijampolės savivaldybės administracija
48. Mažeikių rajono savivaldybės administracija
49. Molėtų rajono savivaldybės administracija
50. Neringos savivaldybės administracija
51. Pagėgių savivaldybės administracija
52. Pakruojo rajono savivaldybės administracija
53. Palangos miesto savivaldybės administracija
54. Panevėžio miesto savivaldybės administracija
55. Panevėžio rajono savivaldybės administracija
56. Pasvalio rajono savivaldybės administracija
57. Plungės rajono savivaldybės administracija
58. Prienų rajono savivaldybės administracija
59. Radviliškio rajono savivaldybės administracija
60. Raseinių rajono savivaldybės administracija
61. Rietavo savivaldybės administracija
62. Rokiškio rajono savivaldybės administracija
63. Skuodo rajono savivaldybės administracija
64. Šakių rajono savivaldybės administracija
65. Šalčininkų rajono savivaldybės administracija
66. Šiaulių miesto savivaldybės administracija
67. Šiaulių rajono savivaldybės administracija
68. Šilalės rajono savivaldybės administracija
69. Šilutės rajono savivaldybės administracija
70. Širvintų rajono savivaldybės administracija
71. Švenčionių rajono savivaldybės administracija
72. Tauragės rajono savivaldybės administracija
73. Telšių rajono savivaldybės administracija
74. Trakų rajono savivaldybės administracija
75. Ukmergės rajono savivaldybės administracija
76. Utenos rajono savivaldybės administracija
77. Varėnos rajono savivaldybės administracija
78. Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija
79. Vilniaus miesto savivaldybės administracija
80. Vilniaus rajono savivaldybės administracija
81. Visagino savivaldybės administracija
82. Zarasų rajono savivaldybės administracija

Procedūros ir leidimai, reikalingi atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai, įrengimui, modernizavimui

Lietuvos energetikos agentūra
2025 m. gruodis

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, 15¹ straipsnis

Įpareigojimas rengti ir skelbti informaciją apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius energijos išteklius (AEI) naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui

<https://www.ena.lt/>

Atsinaujinantys energijos ištekliai (AEI)

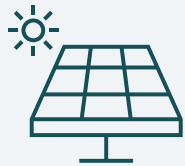
Procedūros ir leidimai

Apibendrinta informacija apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui

Teisės aktai, reglamentuojantys AIE naudojančių elektrinių ir kt. įrenginių statybą ir (ar) įrengimą

AIE
įstatymas

Aplinkos
apsaugos
įstatymas

Statybos
įstatymas

Teritorijų
planavimo
įstatymas

Planuojamos
ūkinės veiklos
poveikio
aplinkai
vertinimo
įstatymas

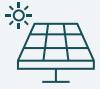

Specialiųjų
žemės
naudojimo
sąlygų
įstatymas

Kiti susiję
teisės aktai

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose sausumos teritorijose galima statyti

Saulės šviesos energijos elektrines

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose
- Ūkinei veiklai naudotose ir nebenaudojamose teritorijose (pvz., rekultivuoti sąvartynai, užterštos teritorijos)¹
- Jos gali būti hibridinės elektrinės dalis
- Neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose

Vėjo elektrines

- Jos gali būti hibridinės elektrinės dalis
- Neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose
- Jų statyba nacionalinio saugumo teritorijose turi būti suderinta su Lietuvos kariuomene

1 MW ar mažesnės galios biodujų elektrines

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, netaikant apribojimų dirvožemio apsaugai
- Neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose

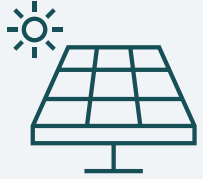
Hibridines elektrines

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose

Kitus statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose

Saulės šviesos energijos elektrines ir (ar) kitos paskirties inžinerinius statinius

- kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstyklas);
- statomi pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą;
- neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

Supaprastinti reikalavimai AIE naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių statybai sausumos teritorijose

Kam taikomi supaprastinti reikalavimai

- <30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis nesiekia 25 m;
- <100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėms.

Kokie supaprastinti reikalavimai taikomi

- netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai;
- ne visais atvejais privalomas statybą leidžiantis dokumentas;
- statant mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrines nereikalaujama atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrų (išskyrus reikšmingą poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms);
- vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už didžiausią įrenginio matmenį (ilgį, plotį arba aukštį).

Supaprastinimai veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo srityje

Teisinio reguliavimo naujovės

- Valstybinė energetikos reguliavimo tarybai suteikta teisė rengti ir tvirtinti *Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisykles* (anksčiau tvirtino Vyriausybė);
- numatytos leidimų išdavimo sąlygos kai elektros gamybos ar kaupimo įrenginiai tam tikrą laiką gali neatitikti reikalavimų, neturinčių įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui ([Elektros energetikos įstatymo](#) 16 str. 9 dalies 2 punktas);
- paleidimo-derinimo darbų pažymos privalomos tik tiems elektros energetikos objektams, kurių galia lygi arba viršija 250 kW;
- numatyta, kad elektros energetikos objektai būtų tikrinami vietoje tik vieną kartą prieš išduodant pažymą paleidimo-derinimo darbams, o patikrinimai būtų pagrįsti atliktu rizikos vertinimu.

Sukurta nauda

Atlikti pakeitimai mažina administracinę naštą, leidžia supaprastinti ir pagreitinti leidimų išdavimo procesus.

Reikalavimai >30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms

- Mažiausias atstumas nuo elektrinės stiebo iki pastatų, rekreacinių teritorijų ne mažesnis, negu stiebo aukštis metrais $\times 4$;
- Pastatų savininkams neprieštaraujant, galimas mažesnis atstumas.

Poveikis kraštovaizdžiui aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinei

- Poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu nestatoma vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar arti jų.

Reikalavimai hidroelektrinėms

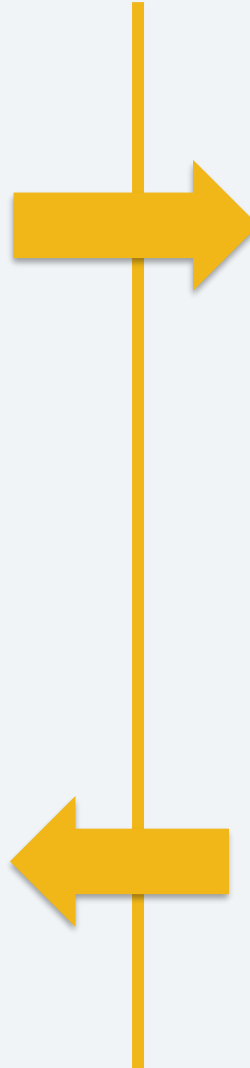
- pirmenybė teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;
- jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, mokama kompensacija arba žemė išperkama;
- hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti susikaupusius nešmenis.

Statybą leidžiančių dokumentų (SLD) gavimas

Techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 nustatyta, kada privaloma gauti SLD.

Patikrinti SLD privalomumą galima *Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie AM (VTPSI)* interneto svetainėje: **Statybą leidžiančių dokumentų privalomumas statant naujus statinius**

SLD išduoda savivaldybės

Prašymą ir kt. nustatytus dokumentus teikti savivaldybei

Per IS „Infostatyba“
planuojustatau.lt

Tiesiogiai
savivaldybės
administracijai

Jei statinio projektui
pritaria visi
privalantys jį
patikrinti subjektai,
išduodamas SLD

Apie nepritarimą
savivaldybė per 3 d.
d. paskelbia
IS „Infostatyba“

1. Inicijavimas ir planavimas: vietos parinkimas, galios poreikio nustatymas – atsakingas Vystytojas

2. Tinklo pralaidumų rezervavimas: tinklo operatorius įvertina tinklo galimybes, išduoda išankstines prijungimo sąlygas (kai jos reikalingos), rezervuoja tinklo pralaidumus, pasirašo ketinimų protokolą, pateikia prievolių vykdymo užtikrinimą – atsakingi Vystytojas ir tinklų operatorius

3. Leidimai: gaunami leidimai plėtoti elektros energijos gamybos ar kaupimo pajėgumus (kai taikoma), arba leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį – atsakingi Vystytojas / VERT

4. Prijungimo sąlygų gavimas: kreipiamasi į tinklų operatorių

5. Projektavimas: rengiama projektinė dokumentacija, derinami projektiniai pasiūlymai, gaunami statybos leidimai – atsakingi Vystytojas, VTPSI, savivaldybės, tinklų operatorius

6. Techninio darbo projekto rengimas ir derinimas: atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius

7. Prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius

8. Statyba ir įrengimas: elektrinės ir tinklų infrastruktūros įrengimas pagal gautas prijungimo sąlygas – atsakingi Vystytojas / tinklų operatorius

9. Prijungimas prie tinklo: atliktų darbų aktas, Tarybos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymų gavimas ir pateikimas tinklų operatoriumi, sutartis dėl elektros tiekimo / supirkimo – atsakingi tinklų operatorius, Vystytojas

10. Bandymai ir patikra: Įrenginių bandymai, apskaitos sistemų diegimas, atitikties patvirtinimas – atsakingi Vystytojas / tinklų operatorius

11. Statybos užbaigimas: statybos užbaigimo akto arba deklaracijos apie statybos užbaigimą pateikimas VERT, nuosavybės teisių ar kitų teisėto valdymo pagrindų įregistravimas Nekilnojamojo turto registre – atsakingas Vystytojas

12. Leidimas gaminti elektros energiją (kai jis reikalingas vadovaujantis teisės aktais): dėl leidimo gaminti elektros energiją gavimo kreipiamasi į VERT

13. Eksploatacija ir priežiūra: nuolatinė veikla, monitoringas, informavimas apie pakeitimus – Vystytojas

Gaminti elektros energija

- Leidimo galiojimas neterminuotas

Generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių

- Leidimo galiojimas neterminuotas

Plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus

- galioja 48 mėn.;
- saulės šviesos energijos iki 6 MW galios elektrinėms – 24 mėn.

Plėtoti energijos kaupimo pajėgumus

- galioja 48 mėn.,
- energijos kaupimo įrenginiams iki 6 MW galios galioja 36 mėn.

Tiesti tiesioginę elektros liniją

- galioja 36 mėn.

Modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį

- galioja 36 mėn.

Naudoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai)

- išduodami AIE įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis fiziniams asmenims arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniais, įsteigtiems LR, kurie AIE įstatymo 22 straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka pripažinti konkurso laimėtojai (nekelia rizikos ar grėsmės nacionalinio saugumo interesams);
- pateikiami įsipareigojimai visą leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo laikotarpį atitikti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus.
- Leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas 41 metams.

Leidimų gaminti elektros energiją ir plėtoti jos gamybos pajėgumus išdavimo etapai

Parengti prašymą pridedant nustatytus dokumentus ir (ar) informaciją

- Siekiant gaminti elektros energiją: pvz., statybos užbaigimo aktą arba deklaraciją; dokumentai dėl AIE bendrijų (kai taikoma) ir kt.
- Siekiant plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus: pvz., išankstinių prijungimo sąlygų ir ketinimų protokolo kopijas; prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentą (kai taikoma); dokumentus apie žemės naudojimo ir elektrinės statybos vietos parinkimą; ir kt.

Pateikti prašymą VERT

tiesiogiai, per atstumą arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.

Leidimų išdavimo terminai

Leidimai išduodami, tikslinami, keičiami arba juos motyvuotai atsisakoma išduoti, tikslinti, keisti per 30 kalendorinių d.

Leidimas gaminti elektros energiją, atlikus iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą, ir leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduodami per 20 kalendorinių d.

Informacija apie VERT priimtus sprendimus

informacija apie VERT priimtus nutarimus ir VERT prašymus dėl papildomos informacijos pateikimo teikiama tiesiogiai, per atstumą arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar kitais prašyme nurodytais būdais.

**APIBENDRINTA
INFORMACIJA APIE
PROCEDŪRAS IR
LEIDIMUS, REIKALINGUS
ATSINAUJINANČIUS
IŠTEKLIUS NAUDOJANČIŲ
ELEKTRINIŲ IR (AR)
ĮRENGINIŲ STATYBAI,
ĮRENGIMUI,
MODERNIZAVIMUI**

2025 m. gruodis

VšĮ Lietuvos energetikos agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatomis, vykdo konsultavimo elektros energetikos sektoriuje klausimais veiklą. Remdamasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą elektros energetikos sektoriuje, nuostatomis, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių interneto svetainėse skelbiama informacija, parengė ir suinteresuotiems asmenims skelbia atnaujintą apibendrintą informaciją apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės ir elektros tinklų operatoriai taip pat yra įpareigoti užtikrinti aktualios informacijos apie minėtas procedūras ir leidimus skelbimą savo interneto svetainėse.

TURINYS

ĮŽANGA.....	1
SUTRUMPINIMAI.....	3
BENDRIEJI REIKALAVIMAI.....	4
STATYBOS LEIDIMAI	6
Savivaldybių išduodami statybą leidžiantys dokumentai	7
ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS PERDAVIMO ARBA SKIRSTYMO TINKLO	7
Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas ir tinklo pralaidumų rezervavimas.....	8
Tinklo pralaidumų rezervavimas	9
Prijungimo sąlygų gavimas	9
Elektrinės ir jos prijungimo techninio darbo projekto rengimas	10
Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas	10
LEIDIM AIS REGULIUOJAMOS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORI UJE IR LEIDIMŲ IŠDAVIMAS	11
Leidimais reguliuojama veikla elektros energetikos sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai	11
Bendrieji veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo principai	15
PRAŠYMO IŠDUOTI LEIDIMĄ PATEIKIMAS	16
Leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos	22
Dokumentų ir kitos informacijos teikimas.....	23
SVARBESNI TEISĖS AKTAI.....	23

SUTRUMPINIMAI

AIE	Atsinaujinančių išteklių energija
IPS	Išankstinės prijungimo sąlygos
IS „Infostatyba“	Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“
Ketinimų protokolai	Elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolai
Leidimas plėtrai ir eksploatacijai	Leidimas naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai
Taisyklės	Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės , patvirtintos Tarybos 2025 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. O3E-1156 „Dėl Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.
Taryba	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
VTPSI	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Atsinaujinančių išteklių energiją (toliau – AIE) naudojančių energijos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis:

- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo,
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo,
- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo,
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymo,
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo,
- ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose atitinkama statyba negalima), **gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo bei netaikant apribojimų dirvožemio apsaugai žemės ūkio paskirties žemės sklypuose**¹, galima statyti šiuos energetikos objektus, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą (transformatorių pastotes, skirstykklas):

- saulės šviesos energijos elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, ūkinei veiklai naudotose ir nebenaudojamose teritorijose^{2,3} (pvz., rekultivuoti sąvartynai, užterštos teritorijos);
- vėjo elektrines;
- ne didesnės 1 MW įrengtosios galios biudujų elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

Statant hidroelektrines:

- pirmenybė teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;
- jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, mokama kompensacija arba žemė išperkama;
- hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti susikaupusius nešmenis;
- kiti statomų hidroelektrinių aplinkosauginiai reikalavimai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka.

Mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m, mažesnėms kaip 100 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinėms (toliau – mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrinės taikomi supaprastinti reikalavimai:

- netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai;
- statant mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrines nereikalaujama planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrų (išskyrus

¹ Specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos [Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo](#) 110 straipsnyje.

² [Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 5 dalis](#).

³ [Aplinkosauginiai reikalavimai planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines](#), patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. D1-358 „Dėl Aplinkosauginių reikalavimų planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines patvirtinimo“.

atvejus, kai veikla gali turėti reikšmingą poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms⁴);

- ne visais atvejais privalomas statybą leidžiantis dokumentas (žr. skyrių „STATYBOS LEIDIMAI“);

- vėjo elektrinėms, kurių galingumas ≤ 30 kW netaikomi⁵:

- žemės paskirties atitikties reikalavimai;

- planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, jeigu planuojama statyti mažiau nei 7 elektrines sausumoje, kurių aukštis ne didesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį) ir atstumas tarp jų yra 5 km ar didesnis⁶;

- planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros, jeigu planuojama statyti mažiau nei 3 vėjo elektrines, kurių aukštis ne didesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį) ir bendra įrengtoji galia mažesnė nei 150 kW (išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 3.10 papunktyje nurodytą veiklą)⁷, taip pat jeigu vėjo elektrinę planuojama statyti ne arčiau kaip 1 km atstumu nuo saugomos teritorijos ar nekilnojamosios kultūros vertybės, kuriai vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, yra nustatytas ir Kultūros vertybių registro informacinėje sistemoje registruotas kraštovaizdžio vertingųjų savybių pobūdis, išskyrus atvejus, kai įrengiama ne daugiau kaip viena ir ne aukštesnė kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinė sodyboje ar prie ūkinių pastatų;

- vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už įrenginio ilgį, plotį arba aukštį, pasirenkant didžiausią iš šių trijų matmenų. Jiems nereikalingas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jeigu tai neprieštarauja teisės aktų reikalavimams. Gretimuose žemės sklypuose vėjo elektrinės skleidžiama fizikinė tarša turi atitikti teisės aktuose nustatytus ribinius dydžius.

Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki [Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo](#) 49 str. 10 dalyje nurodytų pastatų, rekreacinių teritorijų būtų ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4. Jeigu pastatų savininkai neprieštarauja, didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės gali būti statomos mažesniu atstumu.

Poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinės nstatomos vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar arti jų.

Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose būtina atsižvelgti į nacionalinio saugumo klausimus, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis.

⁴ [Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas](#), 3 straipsnio 1 dalies 3 punktas.

⁵ [Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo](#) 49 straipsnio 9 punktas.

⁶ [Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo](#) 1 priedo 3.10.2 papunktis.

⁷ [Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo](#) 2 priedo 3.8 papunktis.

STATYBOS LEIDIMAI

Planuojantiems pradėti AIE naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybą ar jau pastatyto statinio užbaigimo įforminimą, patartina naudoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“), kuri pasiekama per [Teritorijų planavimo ir statybų vartus](#). IS „Infostatyba“ „vieno langelio“ principu vartotojams teikiamos elektroninės paslaugos. Fiziniai ir juridiniai asmenys dažnai naudojami sudaryta galimybe, prisijungus prie IS „Infostatyba“ nuotoliniu būdu pateikti prašymus dėl su statyba susijusių dokumentų išdavimo bei stebėti jų nagrinėjimo eigą.

Atvejais, kada privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą statinio statybai, nurodyti [Lietuvos Respublikos statybos įstatyme](#) ir detalizuoti statybos techniniame reglamente [STR 1.05.01:2017](#) „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“.

Statybą leidžiančių dokumentų privalomumui nustatyti skirti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – VTPSI) įrankiai:

- [statant naujus statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines);
- [remontuojant kapitališkai statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines);
- [rekonstruojant statinius](#) (pvz., vėjo ar saulės elektrines).

Mažesnių kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinių, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m, mažesnės galios (iki 100 kW) saulės elektrinių statybą leidžiančių dokumentų privalomumas:

- mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrinės priskiriamos⁸ I grupės nesudėtingiems statiniams – statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas;
 - vėjo elektrinėms, kurių galingumas ≤ 10 kW, priskiriamoms I grupės nesudėtingiesiems statiniams – statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas;
 - vėjo elektrinėms, kurių galingumas > 10 kW ir ≤ 30 kW, priskiriamoms II grupės nesudėtingiesiems statiniams – statybą leidžiantis dokumentas privalomas, jeigu šis statinys statomas bent vienoje iš šių teritorijų⁹:
 - mieste;
 - konservacinės apsaugos ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje;
 - gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonoje, kai Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje statoma ne sodyboje (sodyba suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Saugomų teritorijų įstatyme);
 - Pasaulio paveldo sąraše įrašytų kultūros ir gamtos paveldo objektų ar vietovių teritorijoje;
 - kultūros paveldo objekto teritorijoje ar kultūros paveldo vietovėje.

Statybos įstatymo nustatyta tvarka gauti statybą leidžiantį dokumentą privalo statytojas (užsakovas)¹⁰. Dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, statybos galimybių konkrečioje teritorijoje, asmenys turėtų kreiptis į savivaldybių administracijas tiesiogiai arba nuotoliniu būdu per IS „Infostatyba“, pateikdami prašymą ir su juo susijusius kitus STR 1.05.01:2017 nustatytus dokumentus.

⁸ [Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 priedas.](#)

⁹ [Lietuvos Respublikos statybos įstatymo](#) 27 straipsnis.

¹⁰ [Lietuvos Respublikos statybos įstatymo](#) 14 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

[Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas](#) draudžia įrengti saulės šviesos energijos elektrines ant pastatų, kurie yra kultūros paveldo objektai, stogų ir (ar) fasadų gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose. Sprendžiant klausimus, susijusius su saulės šviesos energijos elektrinių ir (ar) kitos inžinerinės įrangos montavimu kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose arba statiniuose bei žemės sklypuose, esančiuose kultūros paveldo objektų teritorijose ar jų apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose, siekiant geresnio statinių energetinio naudingumo ir kartu užtikrinant kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių bei kultūros paveldo vietovių autentiškumo ir vertingųjų savybių išsaugojimą, siūloma vadovautis Metodinėmis rekomendacijomis dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose¹¹.

Savivaldybių išduodami statybą leidžiantys dokumentai

Savivaldybės statybą leidžiančius dokumentus išduoda įstatymų nustatyta tvarka.

Informaciją apie savivaldybių išduodamus statybos leidimus – statyti naujus statinius, rekonstruoti statinius, atnaujinti (modernizuoti) pastatus ir perregistruotus statybos leidimus – galima rasti IS „Infostatyba“, kuri pasiekama per [Teritorijų planavimo ir statybu vartus](#) (interneto svetainės adresas www.planuojustatau.lt) skiltyje „[Statau](#)“.

Statinių statybos (kapitalinio remonto, paprastojo remonto, naujo nesudėtingo statinio statybos, statinių griovimo, paskirties keitimo) projektams pritariama raštu. Taip pat perregistruojami statybos leidimai kito statytojo vardu.

ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS PERDAVIMO ARBA SKIRSTYMO TINKLO

Renkantis vietą elektrinei statyti, būtina įvertinti technines galimybes prijungti ją prie elektros perdavimo arba skirstymo tinklo. Preliminariam investicijų, reikalingų elektrinės prijungimui, dydžiui įvertinti reikėtų kreiptis į tinklų operatorius AB „Energinės skirstymo operatorius“ (AB ESO) arba į LITGRID AB dėl išankstinių prijungimo sąlygų (toliau – IPS) (kai jos reikalingos vadovaujantis teisės aktais). Paprastai prie elektros skirstomojo tinklo (AB ESO) prijungiamos elektrinės iki 15 MW leistinos generuoti galios, o prie elektros perdavimo tinklo (LITGRID AB) – gali būti prijungiamos 15 MW ir didesnės galios elektrinės. Pavyzdinės AB ESO IPS yra skelbiamos jos interneto svetainėje www.eso.lt (skiltyje Verslui > Atsinaujinanti energetika > Gamintojai > Prijungimo etapai > [Techniniai gamintojų prisijungimo reikalavimai, tvarkos ir dokumentų šablonai](#)“), LITGRID AB IPS – jos interneto svetainėje <https://www.litgrid.eu>.

leškant vietos elektrinės statybai, svarbu yra laisvų elektros tinklų pralaidumų ir laisvos galios transformatorių pastotėje buvimas. AB ESO [Transformatorių pastočių laisvų galių žemėlapyje](#) galima patikrinti kokia pastotė yra arčiausiai numatomos elektrinės statybos vietos, ir ar joje yra laisvų galių. LITGRID AB AIE išteklių elektrinių ir energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie 330-110 kV perdavimo tinklo laisvas prijungimo galias galima patikrinti [Perdavimo tinklo generacijos pralaidumų žemėlapyje](#) (litgrid.eu > AEI centras > Perdavimo tinklo generacijos pralaidumų žemėlapis).

¹¹ [Metodinės rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose, patvirtintos Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 29 d. Įsakymu Nr. J-207 „Dėl Metodinių rekomendacijų dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose patvirtinimo“.](#)

Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų tvarką ir visas kitas sąlygas nustato pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašai ([Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas](#) (AB ESO) ir [Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašas](#) (LITGRID AB)).

Jei elektrinės statybai jau yra numatyta vieta, skirtas sklypas, dėl laisvų galių ar linijų pralaidumų rekomenduojama kreiptis pirmiausia į elektros skirstomojo tinklo operatorių AB ESO. Jei iš jo bus gautas atsisakymas prijungti elektrinę, tada reikia kreiptis į elektros perdavimo tinklo operatorių LITGRID AB.

Pagrindiniai elektrinės statybos ir prijungimo prie elektros tinklo etapai:

1. Inicijavimas ir planavimas: vietos parinkimas, galios poreikio nustatymas – atsakingas Vystytojas;
2. Tinklo pralaidumų rezervavimas: tinklų operatorius įvertina tinklo galimybes, išduoda IPS (kai jos reikalingos vadovaujantis teisės aktais), rezervuoja tinklo pralaidumus, pasirašo ketinimų protokolą, (kai jis sudaromas vadovaujantis teisės aktais), pateikia prievolių vykdymo užtikrinimą – atsakingi Vystytojas ir tinklų operatorius;
3. Leidimai: gaunami leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (elektrinės prijungimo prie elektros tinklų atveju) (kai jis reikalingas vadovaujantis teisės aktais), plėtoti energijos kaupimo pajėgumus (kaupimo įrenginio prijungimo prie elektros tinklų atveju) arba leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį (iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar įrenginio modernizavimo atveju) – atsakingas Vystytojas, Taryba;
4. Prijungimo sąlygų gavimas: kreipiamasi į tinklų operatorių;
5. Projektavimas: rengiama projektinė dokumentacija, derinami projektiniai pasiūlymai, gaunami statybos leidimai – atsakingi Vystytojas, VTPSI, savivaldybės, tinklų operatorius;
6. Techninio darbo projekto rengimas ir derinimas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
7. Prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
8. Statyba ir įrengimas: elektrinės ir tinklų infrastruktūros įrengimas pagal gautas prijungimo sąlygas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
9. Prijungimas prie tinklo: atliktų darbų aktas, Tarybos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymų gavimas ir pateikimas tinklų operatoriui, sutartys dėl elektros tiekimo / supirkimo – atsakingi tinklų operatorius, Vystytojas;
10. Bandymai ir patikra: įrenginių bandymai, apskaitos sistemų diegimas, atitikties patvirtinimas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius;
11. Statybos užbaigimas: Statybos įstatymo nustatyta tvarka parengto statybos užbaigimo akto arba deklaracijos apie statybos užbaigimą pateikimas Tarybai, nuosavybės teisių ar kitų teisėto valdymo pagrindų įregistravimas Nekilnojamojo turto registre teisės aktų nustatyta tvarka – atsakingas Vystytojas;
12. Leidimas gaminti elektros energiją (kai jis reikalingas vadovaujantis teisės aktais): dėl leidimo gaminti elektros energiją gavimo Vystytojas kreipiasi į Tarybą;
13. Eksploatacija ir priežiūra: nuolatinė veikla, monitoringas, informavimas apie pakeitimus – atsakingas Vystytojas.

Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas ir tinklo pralaidumų rezervavimas

Dėl IPS kreipiamasi į tinklų operatorius AB ESO arba LITGRID AB. IPS nurodomi privalomieji elektros tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtos reikalavimai, prijungiant elektrinę prie tinklo. IPS

išduodamos per 30 kalendorinių dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo ir galioja 6 mėnesius nuo jų išdavimo dienos.

Tinklų naudotojas, ketinantis statyti elektrinę ir pageidaujantis gauti IPS, turi kreiptis į operatorių (elektros skirstomojo tinklo operatorių arba elektros perdavimo tinklo operatorių) pateikdamas nustatytos formos prašymą išduoti išankstines prijungimo sąlygas arba užpildydamas prašymą operatoriaus interneto svetainėje, pridėdamas prašymo formoje nurodytus dokumentus bei sumokėjęs Tarybos nustatytą mokestį už IPS išdavimą, kai šis mokestis nustatomas. Už AB ESO tipinių IPS parengimą mokestis nėra imamas.

Daugiau informacijos apie IPS išdavimą: [AB ESO IPS](#) ir [LITGRID AB IPS](#).

Tinklo pralaidumų rezervavimas

Dėl skirstomojo tinklo pralaidumo rezervavimo kreipiamasi į AB ESO. Operatorius rezervuoja jų valdomų elektros tinklų pralaidumus, kiek to reikia AIE naudojančioms elektrinėms prijungti ir jose pagamintai elektros energijai persiųsti nuo ketinimų protokolo pasirašymo momento, o tuo atveju, kai ketinimų protokolas nesudaromas, nuo prijungimo sąlygų išdavimo dienos (išskyrus teisės aktuose numatytas išimtis). Elektros energetikos įstatyme nurodyti pralaidumų prioritetai¹² rezervuojami Vyriausybės sprendimu nustatytoms prioritetų grupėms vadovaujantis kreipimosi dėl pralaidumų rezervavimo pirmumo principu ir atsižvelgiant į Vyriausybės nustatytas pralaidumų paskirstymo proporcijas¹³. Daugiau informacijos apie tinklo pralaidumų rezervavimą AB ESO tinkle – [Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos apraše](#).

Dėl perdavimo tinklo pralaidumų rezervavimo kreipiamasi į LITGRID AB. Elektros perdavimo tinklo pralaidumams rezervuoti šis operatorius kas 3 mėnesius atlieka gautų prašymų elektros perdavimo tinklo pralaidumų rezervacijai gauti vertinimą bei sudaro Sąrašą tinklų naudotojų, kuriems perdavimo tinklo pralaidumai yra suteikiami. Elektros tinklo galia laikinai rezervuojama nuo Sąrašo paskelbimo dienos į Sąrašą įtrauktiems tinklų naudotojams. Elektros tinklo galia rezervuojama nuo ketinimų protokolo sudarymo dienos. Daugiau informacijos apie perdavimo tinklo pralaidumų rezervavimą (LITGRID AB tinkle) – [Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos apraše](#).

Prijungimo sąlygų gavimas

Gavęs Tarybos leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (apie tai plačiau pateikta tolimesnėse dalyse), vystytojas kreipiasi į operatorių (AB ESO arba LITGRID AB) dėl prijungimo sąlygų išdavimo, pateikiant nustatytos formos prašymą išduoti prijungimo sąlygas arba užpildant prašymą operatoriaus interneto svetainėje: [Prijungimo sąlygos AB ESO](#), [Prijungimo sąlygos LITGRID AB](#). Pateikus nustatytos formos paraišką ir sumokėjęs Tarybos nustatytą mokestį už prijungimo sąlygų parengimą, operatorius parengia prijungimo prie elektros tinklų paslaugai teikti dokumentus. Skirstomųjų tinklų operatorius (priklausomai nuo [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos apraše](#)¹⁴ numatytų atvejų), elektros įrenginių prijungimo sąlygas vartotojui išduoda:

¹² [Elektros energetikos įstatymo](#) 31 straipsnio 2¹ dalis ir 39 straipsnio 2¹ dalis.

¹³ [Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. vasario 1 d. nutarimas Nr. 65 „Dėl elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijų ir pralaidumų dalies atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumos teritorijoje iki 2030 metų nustatymo“](#).

¹⁴ [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- gaminantiems vartotojams, asmenims, siekiantiems jais tapti, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių didžiausias pajėgumas (P_{max}) yra ne didesnis kaip 100 kW, ir kitiems asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus parkus, išduodamos ne vėliau kaip:

- jei tinklų dalies projektas nėra rengiamas – **per 5 darbo dienas** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos;
- jei elektros tinklų dalies projektas turi būti rengiamas – **per 10 darbo dienų** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos;
- jei dėl objektyvių priežasčių per aukščiau nurodytus terminus negali parengti prijungimo sąlygų – ne vėliau kaip **per 20 darbo dienų** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos;

šiais atvejais asmenys privalo pasirašyti prijungimo paslaugos sutartį ir sumokėti prijungimo įmoką (šiuo laikotarpiu galioja prijungimo sąlygos):

- ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties pateikimo, kai elektros tinklų dalies projektas nereikalingas;
- ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sutarties pateikimo, kai elektros tinklų dalies projektas reikalingas;

- asmenims, su kuriais sudaromas ketinimų protokolai, prijungimo sąlygos, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 4 punktu – **per 1 mėnesį** nuo prašymo pateikimo dienos; kai veiklai reikalingas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, prijungimo sąlygos galioja leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus laikotarpį;

- gaminantiems vartotojams, asmenims, siekiantiems jais tapti, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių didžiausias pajėgumas (P_{max}) didesnis kaip 100 kW – **per 30 kalendorinių dienų** nuo paraiškos tinkamo pateikimo; prijungimo sąlygos šiuo atveju galioja vienus metus (per šį terminą turi būti sudaryta prijungimo paslaugos sutartis).

Perdavimo sistemos operatorius elektros įrenginių prijungimo sąlygas išduoda **per vieną mėnesį** nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos. Skirstomųjų tinklų operatoriaus (AB ESO) išduotos prijungimo sąlygos galioja vienerius metus, o perdavimo sistemos operatoriaus (LITGRID AB) išduotos prijungimo sąlygos galioja penkerius metus nuo jų išdavimo dienos, o gavus statybą leidžiantį dokumentą – iki statybos užbaigimo akto gavimo dienos.

Elektrinės ir jos prijungimo techninio darbo projekto rengimas

Vystytojas pagal prijungimo sąlygas parengia prijungimo prie Elektros tinklų dalies techninį darbo projektą, kurį suderina su operatoriumi, ir gamintojo elektrinės dalies techninį darbo projektą. Elektrinės prijungimo prie Elektros tinklų techninio darbo projekto rengimą vykdo statytojas (užsakovas) arba jo nusamdyti specialistai.

Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas

Dėl prijungimo paslaugos sutarties sudarymo kreipiamasi į AB ESO arba LITGRID AB. Elektros įrenginių prijungimo prie operatorių elektros tinklų paslaugos tvarka ir terminai nustatyti [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos apraše](#). Elektros energiją gaminančių vartotojų, asmenų, siekiančių tapti elektros energiją gaminančiais vartotojais ir gamintojų, kurių elektros įrenginių elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas ne didesnis kaip 100 kW, elektros įrenginių prijungimui prie operatoriaus elektros tinklų taikoma supaprastinta tvarka ir sąlygos.

Tipinių prijungimo paslaugos sutarčių sąlygos yra viešai skelbiamos operatorių interneto svetainėse: [AB ESO sutartis](#), [LITGRID AB prijungimo sutartis](#).

LEIDIM AIS REGULIUOJAMOS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORI UJE IR LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Lietuvos Respublikoje esami elektros energijos gamybos iš AIE pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji elektros energijos gamybos iš AIE pajėgumai naujoje vietoje įrengiami [Elektros energetikos įstatymo](#) nustatyta tvarka gavus leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus atvejus, numatytus Elektros energetikos įstatyme, kai toks leidimas nereikalingas.

Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, leidimus tiesti tiesioginę elektros liniją, leidimus modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduoda [Taryba](#). Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.

Leidimais reguliuojama veikla elektros energetikos sektoriuje, leidimais reguliuojamos veiklos sąlygos ir bendrieji principai

Privalomi Tarybos¹⁵ išduodami leidimai šioms veikloms:

- gaminti elektros energiją (leidimo galiojimas neterminuotas)¹⁶;
- generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių (galiojimas neterminuotas).
- plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (galioja 48 mėn.; saulės šviesos energijos iki 6 MW galios elektrinėms – 24 mėn.)¹⁷;
- plėtoti energijos kaupimo pajėgumus (galioja 48 mėn., energijos kaupimo įrenginiams iki 6 MW galios – 36 mėn.);
- tiesti tiesioginę elektros liniją (galioja 36 mėn.);
- modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį (leidimas galioja 36 mėn.).

Minėti leidimai išduodami fiziniams asmenims, turintiems teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniais, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje (toliau – asmenys), o leidimai gaminti elektros energiją elektrinėse, įrengtose Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje, išduodami asmenims, turintiems Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ir (ar) 22¹ straipsniuose nustatyta tvarka išduotą ir galiojantį leidimą naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.

• **Leidimai gaminti elektros energiją ir leidimai generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** išduodami [Elektros energetikos įstatymo](#) nustatyta tvarka ir sąlygomis asmenims:

1) kurių pastatytas naujas ar rekonstruotas elektros energetikos objektas yra užbaigtas Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis;

2) kurių elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai yra išbandyti ir tinkami eksploatuoti, įskaitant ir tuos atvejus, kai nustatoma, kad elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai neatitinka techninių reikalavimų, nustatytų bendruosiuose techniniuose

¹⁵Tarybos interneto svetainės skirsnis „[Viešosios ir administracinės paslaugos](#)“, kur skelbiama informacija apie Tarybos teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas (įskaitant leidimų išdavimą).

¹⁶[Nuoroda į e. paslaugą.](#)

¹⁷[Nuoroda į e. paslaugą.](#)

reikalavimuose, patvirtintuose Tarybos nutarimu, ir tinklų operatoriaus Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos apraše, tačiau neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui, ir asmuo tinklų operatoriams patvirtina, kad elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai šiuos reikalavimus atitiks per 12 mėnesių nuo leidimo gaminti elektros energiją ar leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių išdavimo dienos, arba, kai statoma hibridinė elektrinė, kol bus pastatyti ar (įrengti) visi hibridinę elektrinę sudarantys įrenginiai. Tokiu atveju tinklų operatorius informuoja asmenį ir Tarybą, kad šie neatitikimai neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui. Gamintojo ar energijos kaupimo įrenginių savininko ir tinklų operatoriaus sutarimu 12 mėnesių terminas gali būti pratęstas vieną kartą papildomam 6 mėnesių laikotarpiui. Jeigu per šiame punkte nustatytą laikotarpį, įskaitant galimą jo pratęsimą, elektros energijos gamybos ar energijos kaupimo įrenginiai neatitinka visų nustatytų reikalavimų ir nepateikiama visa apimtimi atlikta ir tinklų operatoriaus patvirtinta elektrinės ir (ar) kaupimo įrenginių bandymų programa, techninės būklės patikrinimo pažyma Tarybos sprendimu panaikinama;

3) kurie yra pajėgūs kaupti ar palaikyti rezervinio kuro atsargas (kai taikoma);

4) kurių pastatytas energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

5) pateikusiems rašytinį įsipareigojimą nugriauti ar išmontuoti elektrinę (įskaitant nugriauti ar išmontuoti elektrinės prijungimo elektros tinklus), kai įsigalioja Tarybos sprendimas panaikinti leidimo gaminti elektros energiją galiojimą. Elektrinė gali būti nenugriauta ar neišmontuota, jeigu ją numatoma naudoti kitiems tikslams, atitinkantiems teisės aktų reikalavimus;

6) pateikusiems rašytinį įsipareigojimą nugriauti ar išmontuoti elektrinę, įrengtą Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, kai leidimas gaminti elektros energiją šioje elektrinėje netenka galios;

7) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai;

8) kurie turi leidimą modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį;

9) jeigu juridiniam asmeniui nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

10) kurie neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 tūkst. eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Jeigu skolų mokėjimas yra atidėtas arba dėl jų vyksta ginčas juos nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi tokių skolų.

Leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas:

1) gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems jais tapti;

2) asmenims, numatantiems gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginiuose, kurių leistina generuoti galia lygi nuliui;

3) asmenims, numatantiems gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose, kurių leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus jei siekiama vykdyti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ str. 8 d. nurodytą veiklą (įrengti ir eksploatuoti elektrines gaminantiems vartotojams).

● **Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas asmenims:**

1) kai tinklų operatorius patvirtina gamintojo elektros įrenginių prijungimo prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų galimybę arba pareiškėjas pateikia dokumentus, pagrindžiančius planuojamą prisijungimą prie veikiančios tiesioginės linijos, arba kartu pateikia prašymą leidimui tiesti tiesioginę liniją gauti;

2) teisėtai pagrindais valdantiems žemės sklypą ar jo dalį, kuriame numatoma verstis leidimu reguliuojama veikla, arba teisėtai pagrindais valdantiems statinį ar jo dalį, kai elektros energijos gamybos įrenginius planuojama įrengti ant statinio ar jo konstrukcijos dalies;

3) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas, jeigu Taryba, atsižvelgiant į konkrečiu atveju taikomus energetikos, statybos, aplinkos apsaugos, teritorijų planavimo, sveikatos apsaugos ir krašto apsaugos sričių teisės aktų reikalavimus, įvertinus asmens pateiktus dokumentus nustato, kad asmuo taip pat atitinka Elektros energetikos įstatymo reikalavimus ir jo planuojama vykdyti veikla atitinka visas šias sąlygas:

1) elektros energijos įrenginiai ir su jais susijusi įranga yra saugūs ir patikimi, taip pat neturės neigiamos įtakos elektros tinklams, prie kurių šie įrenginiai prijungti, ar nesudarys prielaidų tokiai neigiamai įtakai atsirasti ir elektros energijos įrenginių valdymo sistemos atitiks Elektros energetikos įstatymo 73³ straipsnyje nurodytus reikalavimus;

2) neturės neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiam neigiamam poveikiui atsirasti;

3) atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus;

4) atitiks žemės naudojimo ir statybos vietos parinkimo reikalavimus;

5) atitiks asmens technologinį, finansinį ir vadybinį pajėgumą;

6) planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos, Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

7) gautas Lietuvos kariuomenės patvirtinimas dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo;

8) juridiniam asmeniui nėra pradėta bankroto, restruktūrizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra, o fiziniam asmeniui nėra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;

9) neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 tūkst. eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, administruojamam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus. Jeigu skolų mokėjimas yra atidėtas arba dėl jų vyksta ginčas juos nagrinėjančioje institucijoje, laikoma, kad asmuo neturi tokių skolų.

Leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas:

1) gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems jais tapti;

2) asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia lygi nuliui;

3) asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia didesnė už nulį, išskyrus jei siekiama vykdyti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ str. 8 d. nurodytą veiklą (įrengti ir eksploatuoti elektrines gaminantiems vartotojams);

4) jeigu asmeniui yra išduotas leidimas plėtrai ir eksploatacijai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ar 22¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

Asmuo, numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginius, kurių leistina generuoti galia lygi nuliui, taip pat asmuo, numatantis statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių leistina generuoti galia didesnė už nulį, privalo kreiptis į tinklų operatorių dėl prijungimo sąlygų išdavimo.

● **Leidimas tiesti tiesioginę elektros liniją** išduodamas asmenims, atitinkantiems šiuos reikalavimus:

1) tai fiziniai asmenys, turintys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje;

2) Elektros energetikos įstatymo 70 straipsnyje „Elektros energijos persiuntimas tiesiogine linija“ nustatytus reikalavimus (netaikoma gaminantiems vartotojams).

● **Leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį** išduodamas, kai asmuo, turintis leidimą gaminti elektros energiją, numato modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį ir kuris atitinka šiuos nustatytus reikalavimus:

1) elektros energijos įrenginiai ir su jais susijusi įranga yra saugūs ir patikimi, taip pat neturės neigiamos įtakos elektros tinklams, prie kurių šie įrenginiai prijungti, ar nesudarys prielaidų tokiai neigiamai įtakai atsirasti ir elektros energijos įrenginių valdymo sistemos atitiks Elektros energetikos įstatymo 73³ straipsnyje nurodytus reikalavimus;

2) neturės neigiamo poveikio žmonių sveikatai, jų turtui ir gyvenamajai aplinkai ar nesudarys prielaidų tokiam neigiamam poveikiui atsirasti;

3) atitiks aplinkos apsaugos reikalavimus;

4) atitiks asmens technologinį, finansinį ir vadybinį pajėgumą;

5) planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas, kuriame kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinė vertė turinčios komunalinės atliekos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pripažintas valstybinės reikšmės objektu;

6) gautas Lietuvos kariuomenės patvirtinimas dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo.

Leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį nereikalingas, kai didinamas elektrinės, kurios įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia lygi nuliui, naudingumas, taip pat jeigu iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį valdo gaminantis vartotojas ir iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW.

Asmuo gali **statyti ar įrengti hibridinę elektrinę**¹⁸ ir gaminti elektros energiją tik gavęs leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, išskyrus minėtas išimtis, kai tokie leidimai nėra reikalingi. Šie leidimai išduodami, jeigu asmuo atitinka anksčiau minėtus asmenims nustatytus reikalavimus ir sąlygas, taip pat Elektros energetikos įstatyme nustatytus reikalavimus ir sąlygas dėl leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus ir leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, kai asmuo stato ar įrengia hibridinę elektrinę, įskaitant energijos kaupimo įrenginius.

¹⁸ **Hibridinė elektrinė** – tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške į sistemą sujungtos kelios skirtingas AIE rūšis naudojančios elektrinės arba šios elektrinės ar elektrinė ir energijos kaupimo įrenginys ar įrenginiai (Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo sąvoka).

Esami energijos kaupimo įrenginio pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji energijos kaupimo įrenginiai naujoje vietoje įrengiami gavus leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, išskyrus atvejus, kai toks leidimas nereikalingas.

Leidimai plėtoti energijos kaupimo pajėgumus ir generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių nereikalingi, jeigu asmuo numato statyti ar įrengti ne didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios energijos kaupimo įrenginį tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, nepatiekiant elektros energijos į elektros tinklus, tai yra kai leistina generuoti galia lygi nuliui, taip pat jeigu asmuo generuoja iš energijos kaupimo įrenginio elektros energiją, pagamintą ne didesnės kaip 100 kW elektros energijos įrengtosios galios iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiuose, kai energijos kaupimo įrenginio įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW.

- **Leidimai naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai) išduodami Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis** fiziniams asmenims arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniais, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, kurie Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka pripažinti konkurso laimėtojais (nekelia rizikos ar grėsmės nacionalinio saugumo interesams) ir kurie pateikia įsipareigojimą visą leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo laikotarpį atitikti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, vadovaudamiesi 22 straipsnio 11 dalies 1 punktu ir 13 dalyje nustatytais principais. Kai konkurso laimėtojas, siekdamas gauti leidimą plėtrai ir eksploatacijai, įsteigia juridinį asmenį ar kitos organizacijos padalinį Lietuvos Respublikoje, leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas konkurso laimėtojo Lietuvos Respublikoje įsteigtam juridiniam asmeniui, kitų valstybių narių juridinio asmens ar kitos organizacijos padaliniui. Šiuo atveju konkurso laimėtojas turi laiduoti Tarybai jos nustatyta tvarka¹⁹, kad jo įsteigtas juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys vykdys 22 straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolės ir tinkamai įgyvendins Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytus reikalavimus, taikomus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje. Konkurso laimėtojas, pateikęs laidavimą, tampa solidariai atsakingas už 22 straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolės ir tinkamą kitų Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytų reikalavimų, susijusių su atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtra ir eksploatacija jūrinėje teritorijoje, kurie taikomi konkurso laimėtojo įsteigtam juridiniam asmeniui ar kitos organizacijos padaliniui, įgyvendinimą.

Bendrieji veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir keitimo principai

Asmuo, siekiantis gauti veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimą, [Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklėse](#)²⁰ (toliau – Taisyklės) (III SKYRIUS „Deklaracijos ir prašymo išduoti leidimą pateikimas“) nustatyta tvarka pateikia leidimus išduodančiai institucijai (Tarybai) prašymą ir nustatytus dokumentus ir (ar) informaciją.

Leidimai išduodami, tikslinami ir keičiami arba rašytinis motyvuotas atsisakymas išduoti, patikslinti ar pakeisti leidimą pateikiamas pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, leidimas gaminti elektros energiją, atlikus iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar

¹⁹ [Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursų organizavimo ir leidimų naudoti jūrinės teritorijos dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Tarybos 2023 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. O3E-332 „Dėl Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursų organizavimo ir leidimų naudoti jūrinės teritorijos dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁰ [Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės](#), patvirtintos Tarybos 2025 m. rugpjūčio 5 d. nutarimu Nr. O3E-1156 „Dėl Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą, ir leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduodami per 20 kalendorinių dienų nuo Taisyklėse nustatyta tvarka pateikto prašymo bei visų reikalingų ir tinkamai įformintų dokumentų registravimo Taryboje dienos. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą per aukščiau nurodytus terminus neatsakoma, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl leidimo išdavimo, patikslinimo ar pakeitimo.

Už leidimus turinčių asmenų veiklos sąlygų ir reikalavimų pažeidimus asmenys, turintys leidimus atitinkamai energetikos veiklai, įspėjami apie galimą leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinimą.

PRAŠYMO IŠDUOTI LEIDIMĄ PATEIKIMAS

Asmuo, siekiantis vykdyti veiklą kuriai privalomi leidimai elektros energetikos sektoriuje, pateikia Tarybai prašymą (prašymo forma nustatyta [Taisykliu](#) 1 priede).

Pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIE bendrijos statusą ir jau turintis leidimą gaminti elektros energiją ir (ar) leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, pateikia Tarybai Taisyklių 3 priede nustatytos formos deklaraciją.

• Su prašymu išduoti leidimą **plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar su prašymu išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus** pateikiami Taisyklių 20 punkte nurodyti dokumentai, kartu prašyme nurodoma:

- atsakingos institucijos galiojančios atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar galiojančio sprendimo, kad veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti atliktos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, registravimo data ir numeris; kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos priimto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo registravimo data ir numeris, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas; kai planuojamai ūkinei veiklai neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numeris ir priėmimo data (nurodoma tuo atveju, kai energetikos objekte kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos atliekos);

- pelno nesiekiančio juridinio asmens siekis įgyti AIE bendrijos statusą, jeigu prašymą teikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, norintis vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje kaip AIE bendrija;

- informacija apie gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems jais tapti, planuojamą perleisti elektrinės įrengtosios galios procentinę dalį, jeigu prašymą teikia asmuo, norintis vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir AIE bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius

išteklis naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga);

- siekis tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške prijungti elektrines, arba hibridines elektrines, arba energijos kaupimo įrenginius pagal atskirus ketinimų protokolus arba atskirus leidimus.

Kartu su prašymu išduoti leidimą *plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar su prašymu išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus* asmuo privalo pateikti šiuos dokumentus:

- tinklų operatoriaus išduotų atitinkamai elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio išankstinių prijungimo prie elektros tinklų sąlygų kopiją ir elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolo (toliau – ketinimų protokolas), pasirašyto su tinklų operatoriumi, kopiją arba elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų operatoriaus patvirtinimą apie galimybę prijungti elektros įrenginius prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų tais atvejais, kai asmuo dalyvavo skatinimų kvotų paskirstymo aukcione ir jo nelaimėjo, bet tinklų operatorius šiam asmeniui suteikė elektros tinklų pralaidumus, rezervuotus aukcionui, arba dokumentus, pagrindžiančius planuojamą prisijungimą prie veikiančios tiesioginės linijos, arba kartu pateikti prašymą išduoti leidimą tiesti tiesioginę liniją, arba elektros energijos perdavimo ar skirstomųjų tinklų operatoriaus patvirtinimą apie galimybę prijungti elektros įrenginius prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, kai pagal Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalies 1 punktą ketinimų protokolas su tinklų operatoriumi nepasirašomas. Kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus išduodamas Taisyklių 32¹ punkte nurodytu atveju, minėti dokumentai pateikiami dėl kiekvienos elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio;

- dokumentą, patvirtinantį, kad pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas, jeigu nustatyta, kad turi būti pasirašomas ketinimų protokolas;

- dokumentus, patvirtinančius žemės naudojimo ir planuojamo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) ir su juo susijusios įrangos statybos vietos parinkimo reikalavimus;

- dokumentus, pagrindžiančius technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus vykdyti leidimu reguliuojamą veiklą;

- Lietuvos kariuomenės išvadą dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo;

- steigimo sutarties ir (arba) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kai prašymą pateikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIE bendrijos statusą, kopiją arba nurodyti, kad šiuos dokumentus pateiks kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją;

- pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti AIE bendrijos statusą, dalyvių sąrašą, sudarytą vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalies 1 punktu, jeigu dalyviai nėra nurodyti steigimo dokumentuose;

- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus patvirtinimą, kad asmuo neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 000 eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, arba informaciją, kad šių skolų mokėjimas yra atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje.

Asmenims, teikiantiems prašymą išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, dviejų ar daugiau sudarytų ketinimų protokolų ir (arba) išduotų leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba leidimų plėtoti energijos kaupimo pajėgumus pagrindu gali būti išduodamas bendras leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, bendras leidimas plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, bendras leidimas

gaminti elektros energiją arba bendras leidimas generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- prašymas teikiamas dėl tą pačią AIE rūšį naudojančių elektrinių, hibridinių elektrinių arba energijos kaupimo įrenginių;
- ketinimų protokolai arba leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, arba leidimai plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, kurių pagrindu teikiamas prašymas gauti bendrą leidimą, sudaryti tarp tų pačių šalių;
- elektrinės, hibridinės elektrinės arba energijos kaupimo įrenginiai pagal atskirus ketinimų protokolus prijungiami tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške ir juose planuojama vykdyti tą pačią energetikos veiklą.

Bendrame leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba bendrame leidime plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, nurodomas kiekvienos elektrinės, hibridinės elektrinės arba energijos kaupimo įrenginio leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus galiojimo terminas, kuris nustatomas pagal ketinimų protokoluose nurodytą elektrinių, hibridinių elektrinių arba energijos kaupimo įrenginių leistiną generuoti galią.

Taryba, atsižvelgdama į konkrečiu atveju taikomus teisės aktų reikalavimus, įvertina pateiktus dokumentus ir nustato, ar asmuo ir jo planuojama vykdyti veikla atitinka Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme nustatytas sąlygas.

- Su prašymu išduoti leidimą **gaminti elektros energiją** ar su prašymu išduoti leidimą **generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** pateikiami Taisyklių 22 punkte nurodyti dokumentai, kartu prašyme nurodant:

- dokumento, patvirtinančio, kad elektros energijos gamybos įrenginiai ar energijos kaupimo įrenginiai yra išbandyti ir tinkami eksploatuoti (*Energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažyma* pagal Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatytą išimtį arba *rangovo deklaracija* tinklų operatoriui apie elektrinės, kaupimo įrenginio, hibridinės elektrinės įrengimą, kai elektrinės ar hibridinės elektrinės elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas arba kaupimo įrenginio keitiklio (inverterio) galia mažesni nei 250 kW arba *operatoriaus atitikties vertinimo ataskaitą*, kai elektrinės ar hibridinės elektrinės elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas arba kaupimo įrenginio keitiklio (inverterio) galia 250 kW ar didesni), išdavimo datą ir registracijos numerį;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo pastatytas ar modernizuotas energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numerį ir priėmimo datą (kai kuru energijai gaminti bus naudojamos po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios komunalinės atliekos);

- kad atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) statybai ir įrengimui naudota anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, kai asmuo numato vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir AIE bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga) ar yra gavęs leidimą naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) AIE naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka;

- leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį numerį ir išdavimo datą (kai iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminanti elektrinė, taip pat hibridinė elektrinė ar elektros energijos gamybos įrenginys yra modernizuoti);

- kad elektros energijos gamybos ar kaupimo įrenginiams taikoma Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatyta išimtis.

Kartu su prašymu išduoti leidimą **gaminti elektros energiją** ar išduoti leidimą **generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių** asmuo privalo pateikti šiuos dokumentus:

- Statybos įstatymo nustatyta tvarka parengtą statybos užbaigimo aktą arba deklaraciją apie statybos užbaigimą, kai užbaigiama naujo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) statyba arba esamo energetikos objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio) rekonstravimas, išskyrus atvejus, kai neprivaloma surašyti statybos užbaigimo akto ar deklaracijos apie statybos užbaigimą;

- kai teikiamas prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją – dokumentus, pagrindžiančius atitiktį kuro kaupimo ar rezervinio kuro atsargų palaikymo ir naudojamo kuro kokybės reikalavimams;

- dokumentą, kuriuo leidimo gaminti elektros energiją turėtojas įsipareigoja nugriauti elektrinę ar išmontuoti elektros energijos gamybos įrenginius, jų prijungimui reikalingus elektros tinklus ir nugriovimą ar išmontavimą vykdyti pagal tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas griovimo ar išmontavimo projektui rengti, jeigu įsigalioja Tarybos nutarimas panaikinti leidimo gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių galiojimą;

- dokumentą, kuriuo leidimo gaminti elektros energiją atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioje elektrinėje, įrengtoje Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), turėtojas įsipareigoja nugriauti ar išmontuoti elektrinę, įrengtą Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, ir jos prijungimui reikalingus elektros tinklus ir kitą infrastruktūrą, jeigu įsigalioja Tarybos nutarimas panaikinti leidimo naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai galiojimą. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka arba leidimas gaminti elektros energiją netenka galios Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus, kai elektrinė, įrengta Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, ir (ar) jos prijungimui reikalingi elektros tinklai ir kita infrastruktūra gali būti nenugriauti ar neišmontuoti;

- dokumentus, jeigu jie nebuvo pateikti kartu su prašymu išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir nebuvo įgytas AIE bendrijos statusas:

(a) steigimo sutarties ir (arba) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kai prašymą pateikia pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti AIE bendrijos statusą, kopijas arba nurodyti, kad šiuos dokumentus pateiks kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją;

(b) pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti AIE bendrijos statusą, dalyvių sąrašą, sudarytą vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalies 1 punktu, jeigu dalyviai nėra nurodyti steigimo dokumentuose;

- kai prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją teikiamas Taisyklių 8.1 papunktyje nurodytu atveju (*tai yra – asmuo pastatė ar įrengė naują atsinaujinančius išteklius naudojančią objektą (elektrinę arba hibridinę elektrinę), kurio statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, pagal galiojančią leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir eksploatuoja elektros energijos gamybos įrenginius, kurie visi arba jų dalis nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomi elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantis vartotojas) ir (ar) asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais*):

(a) Taisyklių 4 priede nustatytos formos pažymą, patvirtinančią kad ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais perleista gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, o jeigu yra Tarybos prašymas, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

(b) rašytinį įsipareigojimą, kad ne mažiau kaip 20 procentų visos elektrinės įrengtosios galios per 6 mėnesius nuo leidimo gaminti elektros energiją gavimo dienos bus skirta energijos nepritekliui mažinti ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams, išlaikant ne mažiau kaip 20 procentų įrengtosios galios leidimo gaminti elektros energiją galiojimo metu (kai elektros energijos gamybos pajėgumus įrengia AIE bendrijos ar piliečių energetikos bendrijos, atitinkančios Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkto nuostatas);

(c) dokumentus ir duomenis (įrangos įsigijimą pagrindžiantys dokumentai, kuriuose nurodoma įrenginių galia, IP klasės, CE ženklavimas, garantijos) įrodančius, kad atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) statybai ir įrengimui naudota anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

- kai teikiamas prašymas išduoti leidimą gaminti elektros energiją Taisyklių 8.2 papunktyje nurodytu atveju (*tai yra – nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo veikiantį atsinaujinančius išteklius naudojančią objektą (elektrinę arba hibridinę elektrinę) ir (ar) eksploatuoja tokio objekto (elektrinės arba hibridinės elektrinės) elektros energiją gaminančių vartotojų ir (ar) asmenų, siekiančių tapti elektros energiją gaminančiais vartotojais, elektros energijos gamybos įrenginius, kurie yra įgyti iš kito asmens, vykdančio veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis ir turinčio galiojantį leidimą gaminti elektros energiją, ir jo perduoti valdyti ir (ar) eksploatuoti*), Taisyklių 4 priede nustatytos formos pažymą, patvirtinančią, kad:

(a) ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios, skirtos gaminantiems vartotojams, priskirta gaminantiems vartotojams ar asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, o jeigu Taryba prašo, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

(b) ne mažiau kaip 20 procentų visos elektrinės įrengtosios galios skirta energijos nepritekliui mažinti ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams, o jeigu Taryba prašo, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

- dokumentą, patvirtinantį asmens, atsakingo už statinio techninę priežiūrą, ir asmens, atsakingo už elektros įrenginių eksploatavimą, paskyrimą;

- dokumentą, patvirtinantį asmens, atsakingo už statinio techninę priežiūrą, ir asmens, atsakingo už elektros įrenginių eksploatavimą, paskyrimą;

- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus patvirtinimą, kad asmuo neturi skolų, kurių bendra suma viršija 10 000 eurų, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų biudžetui, arba informaciją, kad šių skolų mokėjimas yra atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta ginčas ginčus nagrinėjančioje institucijoje;

- dokumentą, patvirtinantį, kad pateiktas Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1¹ ir (arba) 48² straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolių įvykdymo užtikrinimas, kai prašymą pateikusiam asmeniui taikoma Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nurodyta išimtis dėl kurios elektros energijos gamybos ir (ar) energijos kaupimo įrenginiai neatitinka techninių reikalavimų, tačiau neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui ir yra gautas operatoriaus patvirtinimas, kad šie neatitikimai neturi įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui;

- tinklų operatoriaus išduotą atitikties vertinimo ataskaitą;

- laisvos formos deklaraciją, kurioje nurodoma paleidimo–derinimo darbų pažymos išdavimo numeris ir data, patvirtinančią, kad energetikos objektų (elektrinės arba hibridinės elektrinės) ar

kaupimo įrenginių techniniai sprendiniai nepasikeitė po paleidimo-derinimo darbų pažymos išdavimo, energetikos objektų ir (ar) kaupimo įrenginių įranga suderinta ir išbandyta bei atitinka teisės aktų reikalavimus ir gali būti saugiai, patikimai naudojama pagal paskirtį, yra paskirti kvalifikuoti asmenys atsakingi už energetikos objektų ir (ar) kaupimo įrenginių eksploatavimą. Kartu su prašymu išduoti leidimą gaminti elektros energiją ar išduoti leidimą generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių šios deklaracijos pateikti nereikia, kai asmuo nurodo, kad energetikos objektams (elektrinei arba hibridinei elektrinei) ar kaupimo įrenginiams taikoma Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatyta išimtis.

Pelno nesiekiantis juridinis asmuo gali siekti įgyti AIE bendrijos statusą įgijęs leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) leidimą gaminti elektros energiją Tarybai pateikęs Taisyklių 3 priede nustatytos formos deklaraciją. Deklaracijoje privalo nurodyti siekį įgyti AIE bendrijos statusą ir kartu su deklaracija pateikti:

1) dokumentą, patvirtinantį, kad pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;

2) dokumentą, patvirtinantį, kad pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui nėra pradėta reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra;

3) steigimo sutarties ir (ar) pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojančio teisės akto, atitinkančio Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus, ir veiklos dokumentų, parengtų pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką, kopijas (-ą).

• Prie prašymo išduoti leidimą **tiesi tiesioginę elektros liniją** asmuo privalo pateikti [Taisyklių 28 punktas]:

- rašytinį paaiškinimą dėl planuojamos elektros energijos tiesioginės linijos tiesimo;
- dokumentą (topografinę nuotrauką ar teritorijos žemėlapij), kuriame grafiškai pateikiama informacija dėl ketinamos tiesi tiesioginės linijos, elektros energijos gamybos įrenginių ir numatomų prijungti asmens padalinio, patronuojamosios įmonės ir (ar) vartotojų elektros įrenginių geografinės padėties, taip pat šių energetikos objektų padėtis artimiausių elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų atžvilgiu bei nuosavybės ribos;

- sutartį su vartotoju, pageidaujančiu pirkti elektros energiją iš asmens, siekiančio gauti leidimą tiesi tiesioginę liniją, ir gauti ją per planuojamą tiesioginę liniją po nustatytos trukmės statybos laikotarpio, nurodyto sutartyje, kai prie ketinamos tiesi tiesioginės linijos bus prijungiami vartotojų elektros įrenginiai;

- dokumentus, patvirtinančius, kad tinklų operatoriai atsisakė leisti naudotis perdavimo ar skirstomaisiais tinklais arba kad Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka pradedama ginčo sprendimo procedūra pagal gamintojo ar vartotojo skundą dėl tinklų operatoriaus nustatytų prijungimo sąlygų ir (ar) dėl tinklų operatoriaus veiksmų ar neveikimo priimant sprendimą dėl priegigos prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, arba kad tiesioginė linija jungs gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių vietą, neprijungtą prie perdavimo ar skirstomųjų tinklų, ir vartojimo vietą, prijungtą prie skirstomųjų tinklų.

• Leidimas **modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį.**

Prašyme išduoti leidimą modernizuoti įrenginį turi būti nurodyta iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimo darbų pradžia ir ši informacija:

- atsakingos institucijos galiojančios atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ar galiojančio sprendimo, kad veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos,

nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, kai Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti atliktos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, registravimo data ir numeris; kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos priimto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo registravimo data ir numeris, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas; kai planuojamai ūkinei veiklai neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, asmuo tai pažymi prašyme išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar prašyme išduoti leidimą plėtoti energijos kaupimo pajėgumus;

- Vyriausybės nutarimo, kuriuo planuojamas statyti ar modernizuoti energetikos objektas yra pripažintas atliekų tvarkymo valstybinės reikšmės objektu, numeris ir priėmimo data (nurodoma tuo atveju, kai energetikos objekte kaip kuras energijai gaminti planuojamos naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos atliekos).

Prie prašymo išduoti šį leidimą asmuo privalo pateikti:

- tinklų operatoriaus išduotų išankstinių prijungimo prie energetikos tinklų sąlygų kopiją;
- rašytinį patvirtinimą, kad turimi technologiniai ir finansiniai pajėgumai leidžia įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, juos prijungti prie elektros tinklų ar tiesioginės linijos, taip pat vykdyti planuojamą elektros energijos gamybos ūkinę komercinę veiklą;
- kai prašymą pateikęs asmuo yra juridinis asmuo, rašytinį patvirtinimą, kad yra paskirtas darbuotojas ar darbuotojai reguliuojamai veiklai vykdyti ir ataskaitoms rengti, vartotojams informuoti ir konsultuoti, skundams dėl vykdomos veiklos sąlygų nagrinėti, arba sutarčių su šias paslaugas teikiančiais ūkio subjektais kopijas;
- Lietuvos kariuomenės išvada dėl nacionalinio saugumo reikalavimų tenkinimo.

Asmuo, teikdamas prašymą leidimui gauti arba nustatytos formos deklaraciją, privalo Tarybai pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad buvo sumokėta valstybės rinkliava.

Leidimu reguliuojamos veiklos sąlygos

Leidimo turėtojas privalo laikytis Elektros energetikos įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą elektros energetikos sektoriuje, reikalavimų.

Pagaminta elektros energija Lietuvos Respublikoje prekiaujama prekybą elektros energija reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir būdais, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, kai taikomas elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimas.

Asmuo, vykdamas veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatytais sąlygomis (tai yra gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių jais tapti, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir AIE bendrijų. Tokiu atveju gali būti statomos ir įrengiamos tik naujos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga) ir turintis leidimą gaminti elektros energiją, eksploatuodamas atsinaujinančius išteklius naudojantį objektą (elektrinę):

- veikia vadovaudamasis elektros energiją gaminančių vartotojų interesais;

- užtikrina atsinaujinančius išteklius naudojančio objekto (elektrinės) veiklos tęstinumą ir teisės aktuose nurodytus reikalavimus atitinkančios elektros energijos gamybą elektros energiją gaminančių vartotojų reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti, nekeičiant leidimu reguliuojamos veiklos, elektrinės įrengtosios galios procentinės dalies ir proporcijų, skirtų gaminantiems vartotojams ir (ar) asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais.

Leidimo turėtojas užtikrina leidime nurodytų duomenų teisingumą. Leidimo turėtojas negali pažeisti leidime nurodytos veiklos apimties ir teritorijos.

Pagaminta elektros energija turi būti apskaitoma Lietuvos Respublikos matavimo priemonių registre įregistruotais elektros energijos apskaitos prietaisais.

Leidimų, nurodytų [Elektros energetikos įstatymo](#) 16 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose, turėtojai privalo, Tarybai pareikalavus, pateikti vykdomos veiklos ataskaitą, kurioje turi būti pateikta Tarybos pareikalavime nurodyta informacija.

Dokumentų ir kitos informacijos teikimas

Asmuo, norintis gauti leidimą, ar leidimo turėtojas dokumentus, kurių reikia leidimui išduoti, leidimui pakeisti ir (ar) leidime įrašytiems duomenims patikslinti, leidimo galiojimui sustabdyti, leidimo galiojimo sustabdymui panaikinti, leidimo galiojimui panaikinti, leidimo galiojimo terminui pratęsti, pateikia tiesiogiai Tarybai, per atstumą (siunčia paštu, per kurjerį, elektroniniu paštu, kitomis saugiomis elektroninių ryšių priemonėmis) arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.

Pateikti asmens arba leidimo turėtojo dokumentus ir užpildyti prašymą gali asmens arba leidimo turėtojo atstovas, teisės aktų nustatyta tvarka turintis teisę jam atstovauti ir patekęs įgaliojimą. Teikiant dokumentus ir informaciją elektroninių ryšių priemonėmis, pateikiami elektroniniai dokumentai arba dokumentų skaitmeninės kopijos. Prašymai turi būti pasirašomi prašymą teikiančio asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu.

Asmenys ir leidimų turėtojai informaciją apie Tarybos priimtus nutarimus ir Tarybos prašymus dėl papildomos informacijos pateikimo turi teisę gauti tiesiogiai iš Tarybos, per atstumą, per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar kitais prašyme nurodytais būdais.

SVARBESNI TEISĖS AKTAI

[Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas;](#)

[Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;](#)

[Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės;](#)

[Aplinkosauginiai reikalavimai planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines;](#)

[Metodinės rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose;](#)

[Informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašas;](#)

[Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo \(įveisimo\) derinimo tvarkos aprašas;](#)

[Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašas;](#)

[Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“;](#)

[Statybos techninis reglamentas STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“;](#)

[Lietuvos higienos norma HN 50:2016 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“.](#)

REKOMENDACIJOS DĖL SAULĖS ŠVIESOS ENERGIJOS ELEKTRINĖS ĮRENGIMO ANT DAUGIABUČIO NAMO STOGO

2025 m. lapkričio mėn.

ĮŽANGA

Įgyvendinant Europos Sąjungos saulės energetikos strategiją siekiama, kad per kelerius artimiausius metus visi didesni naujų ir esamų komercinės ir viešosios paskirties bei naujų gyvenamosios paskirties pastatų stogai būtų naudojami elektros energijai saulės šviesos energijos elektrinėse (toliau – saulės elektrinės) gaminti.

European Energy Innovation organizacija yra paskaičiavusi visų elektros energijai saulės elektrinėse gaminti tinkamų Europos Sąjungos (toliau – ES) pastatų stogų plotus. Lietuvoje šie plotai siekia nuo 50 iki 75 mln. kvadratinių metrų, kuriuose įrengtų saulės elektrinių pagamintos energijos pakaktų patenkinti didelę elektros energijos poreikio šalyje dalį.

Šiuo metu elektros energijos gamybai saulės elektrinėse panaudojama tik labai nedidelė dalis visų Lietuvoje esančių pastatų stogų, įskaitant daugiabučių namų stogus, todėl yra didelis nepanaudotas stogų energinis potencialas. Europos Komisija skatina valstybes nares vis daugiau statinių, tiek naujų, tiek ir seniau pastatytų, naudoti energijai saulės elektrinėse gaminti.

Vienas iš pažangiausių būdų gaminti elektros energiją – ją gaminti vartojimo vietoje. Taip kiekvienas vartotojas gali sau pasigaminti pigesnės elektros energijos ant pastato stogo ar kitų statinių. Tokiu būdu mažiau apkraunami elektros skirstomieji tinklai ir mažėja elektros pirkimo iš elektros energijos tiekėjų poreikis.

Atkreiptinas dėmesys, kad tam tikruose elektros tinklų ruožuose saulės šviesos energijos elektrines galima įsirengti tik ribotos leistinos generuoti galios (pvz., apribojant patiekimą į tinklus iki 1 kW). Tokiais atvejais būtų tikslinga apsvarstyti energijos kaupimo įrenginių naudojimą. Kaupimo įrenginių įsirengimas gali būti aktualus ir įsirengiant balkonines saulės elektrines.

Energijos kaupimas leistų efektyviau panaudoti pagamintą elektros energiją ir sumažintų priklausomybę nuo galios ribojimų.

Rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo (toliau – Rekomendacijos) parengtos siekiant palengvinti ir paskatinti daugiabučių namų stogų naudojimą elektros energijai gaminti nedidesnės kaip 100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėse.

Pažymėtina, kad daugiabutis namas kartu su visomis jo konstrukcijomis ir inžinerinėmis sistemomis, įskaitant ir stogą, privalo būti naudojamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, statybos techniniuose reglamentuose bei kituose teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus.

Rekomendacijų paskirtis ir turinys

Paskirtis	<ul style="list-style-type: none"> skirta palengvinti ir paskatinti daugiabučių namų stogų naudojimą elektrai gaminti ≤100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėse
Turinys	<ul style="list-style-type: none"> pateikiami keliami reikalavimai saulės elektrinėms nurodomi saulės elektrinių ant daugiabučių namų stogų įrengimo tikslai aptariami techniniai ir teisiniai aspektai pridedami daugiabučio namo stogo / stogo dalies panaudos sutarties ir nuomos sutarties formų pavyzdžiai siūloma alternatyva – balkoninės saulės elektrinės

Rekomendacijų tolimesniuose skirsniuose apžvelgiami šie pagrindiniai saulės elektrinėms įrengti ant daugiabučio namo stogo etapai:

1. Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimo dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės ant to namo stogo priėmimo etapas.
2. Kitų taikomų reikalavimų, susijusių su saulės elektrinės įrengimu ant daugiabučio namo stogo, tenkinimo etapas.
3. Veiksmų, susijusių su gaminančio vartotojo statuso įgijimu, etapas (kreiptis į AB "Energijos skirstymo operatorius").
4. Įrengtos ant daugiabučio namo stogo saulės elektrinės prijungimo etapas (prijungia AB "Energijos skirstymo operatorius").

Rekomendacijos gali būti naudingos ne tik fiziniams asmenims, bet ir energetikos bendrijoms (atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms ir piliečių energetikos bendrijoms), kurios suinteresuotos įsirengti saulės elektrines ant daugiabučių gyvenamųjų namų stogų.

TURINYS

Ižanga	1
Teisiniai daugiabučių namų stogų aspektai	4
Daugiabučio namo stogo teisėti savininkai	4
Daugiabučio namo savininkų balsavimas dėl pritarimo įrengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo	4
Kada ant daugiabučio namo stogo įrengta saulės elektrinė tampa pastato dalimi?	6
Kiti saulės elektrinėms taikomi reikalavimai	6
Finansinės galimybės	7
Organizacinės galimybės pastatyti / eksploatuoti elektrinę	8
Skirtingi saulės elektrinės ant daugiabučio namo stogo įrengimo tikslai	8
Saulės elektrinės prijungimas prie elektros energijos skirstomojo tinklo	14
Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas	14
Prijungimo sąlygų gavimas	14
Ketinimų protokolo sudarymas	15
Saulės elektrinės ir jos prijungimo techninio projekto rengimas	15
Prijungimo paslaugos sutarties sudarymas	15
Nuomos ir panaudos sutartys	16
Alternatyva – balkoninės saulės elektrinės	17

TEISINIAI DAUGIABUČIŲ NAMŲ STOGŲ ASPEKTAI

DAUGIABUČIO NAMO STOGO TEISĖTI SAVININKAI

Daugiabučio namo stogo, kaip bendrosios nuosavybės objekto, bendrasavininku gali būti tik to daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkas, kuris objektyviai negali perleisti savo dalies į stogą kartu neperleisdamas nuosavybės teisės į jam priklausantį butą ar kitą patalpą.

Asmenys, kurie neturi nuosavybės teisės į butą ar kitą patalpą, įskaitant juridinius asmenis, kurių tik buveinė yra įregistruota daugiabučiame name esančiame bute ar kitose patalpose, bei fizinius asmenis, kurių tik deklaruota gyvenamoji vieta yra įregistruota daugiabučiame name esančiame bute ar kitose patalpose, neturi bendrosios nuosavybės dalies į daugiabučio namo stogą.

DAUGIABUČIO NAMO SAVININKŲ BALSAVIMAS DĖL PRITARIMO ĮRENGTI SAULĖS ELEKTRINĘ ANT DAUGIABUČIO NAMO STOGO

Saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo reikalingi to namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimai dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės, dėl daugiabučio namo stogo naudojimo nuomai ar panaudai. Sprendimai priimamai savininkų balsų dauguma (50 proc. + 1 balsas).

Sprendimų priėmimo procedūrą dėl bendro naudojimo objektų reglamentuoja [Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas](#) (toliau – DNSB įstatymas), [Butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo šaukimo, darbotvarkės ir priimtų sprendimų skelbimo tvarkos aprašas](#) (toliau – Tvarkos aprašas), [Butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo raštu, priimant sprendimus, tvarkos aprašas](#) (toliau – Tvarkos aprašas-2) ir kiti susiję teisės aktai.

Daugiabučio namo savininkų balsavimas raštu dėl pritarimo saulės elektrinės įrengimui inicijuotinas tokia tvarka:

1. Jei daugiabučiame name yra įsteigta bendrija, balsavimą raštu organizuoja bendrijos valdyba (pirmininkas) (Tvarkos aprašo-2 4 punktas);
2. Jei daugiabučio namo patalpų savininkai yra sudarę jungtinės veiklos sutartį, balsavimą raštu organizuoja patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotas asmuo (Tvarkos aprašo-2 4 punktas);
3. Jei daugiabučiame name nėra įsteigta bendrija, o patalpų savininkai nėra sudarę jungtinės veiklos sutarties, balsavimą raštu organizuoja administratorius (Tvarkos aprašo-2 4 punktas);
4. Balsavimą raštu taip pat gali organizuoti savivaldybė arba ¼ patalpų savininkų Civilinio Kodekso (CK) 4.85 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju (Tvarkos aprašo-2 4 punktas).

Vienas iš ankščiau (1.)–(4.) punktuose nurodytų subjektų, nusprendęs organizuoti balsavimą, parengia patalpų savininkams pranešimą apie rengiamą balsavimą ir ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki balsavimo pradžios skelbia jį savo interneto svetainėje (jeigu tokia yra) ir namo laiptinėse ar kitose patalpų savininkams gerai prieinamose bendroje naudojimo patalpose įrengtose skelbimų lentose ar kitose patalpų savininkams gerai prieinamose vietose, jeigu visi patalpų savininkai apie rengiamą balsavimą neinformuojami pranešimą išsiunčiant patalpos savininko nurodytu pašto ar elektroninio pašto adresu, arba jį pateikiant kitu su patalpos

savininku sutartu būdu (pavyzdžiui, SMS žinute), taip pat parengia patalpų savininkų balsavimo raštu biuletenį (Tvarkos aprašo-2 5 punktą).

Balsavimo raštu biuletenis rengiamas pagal Tvarkos aprašo-2 1 priedo reikalavimus ir ne vėliau kaip iki balsavimo pradžios datos patalpų savininkui įteikiamas vienu iš šių būdų: (1) asmeniškai pasirašant biuletenį išdavimo lape, kuriame turi būti patalpos savininko vardas, pavardė, parašas, pasirašymo data (Tvarkos aprašo-2 6.1 papunktis); (2) išsiunčiant paštu savininko patalpos adresu (Tvarkos aprašo-2 6.2 papunktis); (3) įdedant į patalpos savininko pašto dėžutę kartu su mokėjimo už suteiktas paslaugas pranešimu, jame pažymint apie pridedamą biuletenį (Tvarkos aprašo-2 6.3 papunktis); (4) išsiunčiant patalpos savininkui jo nurodytu elektroniniu paštu, jeigu šiuo elektroniniu paštu savininkas gauna mokėjimo už suteiktas paslaugas pranešimus (Tvarkos aprašo-2 6.4 papunktis); (5) įdedant į pašto dėžutę ir apie biuletenio įteikimą surašant aktą, kuriame turi būti patalpos savininko vardas, pavardė, patalpos adresas, įdėjimo į pašto dėžutę vieta (Tvarkos aprašo-2 6.5 papunktis); (6) kitu su patalpos savininku sutartu būdu (išsiunčiant patalpos savininko nurodytu elektroninio pašto adresu ar kitu sutartu būdu) (Tvarkos aprašo-2 6.6 papunktis).

Butų ir kitų patalpų savininkai sprendimą dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės taip pat gali priimti balsuodami susirinkime.

Balsavimo rezultatai surašomi Butų ir kitų patalpų savininkų balsavimo raštu protokole (Tvarkos aprašo-2 2 priedas).

Toliau pateikiamas aprašymas kaip ir kokia tvarka inicijuotinas balsavimas susirinkime dėl pritarimo saulės elektrinės įrengimui šiais atvejais:

1. Jei daugiabučiame name yra įsteigta bendrija, susirinkimą šaukia bendrijos valdyba (pirmininkas) (Tvarkos aprašo 3 punktą);
2. Jei daugiabučio namo patalpų savininkai yra sudarę jungtinės veiklos sutartį, susirinkimą šaukia patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotas asmuo (Tvarkos aprašo 3 punktą);
3. Jei daugiabučiame name nėra įsteigta bendrija, o patalpų savininkai nėra sudarę jungtinės veiklos sutarties, susirinkimą šaukia administratorius (Tvarkos aprašo 3 punktą);
4. Susirinkimą taip pat gali šaukti savivaldybė arba ¼ patalpų savininkų CK 4.85 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju (Tvarkos aprašo 3 punktą).

Vienas iš ankščiau nurodytų (1.)–(4.) subjektų, nusprendęs šaukti susirinkimą parengia pranešimą apie šaukiamą susirinkimą (Tvarkos aprašo 3 punktą), kuris turi būti skelbiamas ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki susirinkimo dienos susirinkimo organizatoriaus interneto svetainėje (jeigu tokia yra), daugiabučio gyvenamojo namo laiptinėse ar kitose butų ir kitų patalpų savininkams gerai prieinamose vietose įrengtose skelbimų lentose ir įdedant į pašto dėžutes kiekvienam buto ar kitos patalpos savininkui (Tvarkos aprašo 4 punktą). Kai buto ar kitos patalpos savininkas yra informavęs namo bendrojo naudojimo objektų valdytoją apie jam nuosavybės teise priklausančio buto ar kitos patalpos išnuomojimą kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui arba apie laikiną išvykimą ir yra nurodęs savo ar įgalioto asmens gyvenamosios vietos adresą ar el. pašto adresą, susirinkimo organizatorius pranešimą apie butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimą išsiunčia

nurodytu adresu buto ar kitos patalpos savininkui arba jo įgaliotam asmeniui registruotu laišku arba el. paštu (Tvarkos aprašo 5 punktą).

Atkreiptinas dėmesys, kad vertinant su nekilnojamojo turto klausimų reglamentavimu susijusių teisės aktų reikalavimus, tais atvejais, kai daugiabučio namo pavieniai gyventojai nori ant daugiabučio namo stogo įsirengti nuosavą elektrinę, jiems taikomi tie patys reikalavimai, kaip aptarti Rekomendacijose.

KADA ANT DAUGIABUČIO NAMO STOGO ĮRENGTA SAULĖS ELEKTRINĖ TAMPA PASTATO DALIMI?

Statinio dalis yra statinio patalpa arba patalpos, statinio konstrukcija ar jos dalis, inžinerinė sistema ar jos dalis. Todėl ant daugiabučio namo stogo įrengta saulės elektrinė, kurios elektros energija skirta pastato naudojimo ir priežiūros tikslams, pastate gyvenančių, dirbančių ar jį kitaip naudojančių žmonių poreikiams tenkinti, laikytina pastato inžinerinės sistemos dalimi bei pastato dalimi.

Jeigu saulės elektrinė įrengiama ne kaip pastato inžinerinė sistema, kurios elektros energija skirta ne pastato naudojimo ir priežiūros tikslams, pastate gyvenančių, dirbančių ar jį kitaip naudojančių žmonių poreikiams tenkinti, tai ji laikytina įrenginiu, sumontuotu ant pastato stogo.

KITI SAULĖS ELEKTRINĖMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

Nedidesnės kaip 100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėms, įskaitant įrengiamas ant daugiabučio namo stogo, taikomi šie supaprastinti reikalavimai:

Saulės elektrinėms (≤100 kW) taikomi supaprastinti reikalavimai

Supaprastinti reikalavimai	• netaikomi planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo reikalavimai
	• nereikia leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus*
	• nereikia leidimo gaminti elektros energiją*
	• nereikia leidimo modernizuoti elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį
	• netaikomos statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros (yra išimčių, žr. toliau)

*išskyrus atvejus, kai elektrinė statoma kaip parkas nutolusiems gaminantiems vartotojams

Tačiau nedidesnės kaip 100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėms leidimas statyti privalomas, jeigu elektrinę planuojama statyti bent vienoje iš šių toliau nurodytų teritorijų:

Griežtesni reikalavimai elektrinėms (≤ 100 kW), taikomi aplinkosaugos, kultūros paveldo teritorijose

Statybą leidžiantys dokumentai privalomi	• Kuršių nerijoje
	• Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje
	• kurortuose
	• kultūros paveldo objekto teritorijoje ar jo apsaugos zonoje
	• kultūros paveldo vietovėje

Pastaba. Saulės elektrinėms, kurių galingumas >100 kW, statybos leidimas privalomas visais atvejais!

Statybą leidžiančių dokumentų gavimo eiga:

Kaip gauti statybą leidžiančius dokumentus (SLD)

Prievolė gauti statybą leidžiančius dokumentus (SLD)	<ul style="list-style-type: none"> • techniniame reglamente STR 1.05.01:2017¹ nustatyta, kada privaloma gauti SLD • ar statiniui privalomi SLD, galima patikrinti čia: stantant naujus² kapitališkai remontuojant³ rekonstruojant⁴
SLD išduoda savivaldybės	<p>jei SLD privalomi, prašymą ir kt. nustatytus dokumentus teikti savivaldybei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per IS „Infostatyba“⁵ • arba tiesiogiai savivaldybės administracijai⁶
Apie priimtus sprendimus skelbiama IS „Infostatyba“ skirsnyje „Statybą leidžiantys dokumentai“⁷	<ul style="list-style-type: none"> • jei statinio projektui pritaria visi privalantys jį patikrinti subjektai, savivaldybė išduoda SLD • jei statinio projektui nepritarta, apie tai savivaldybė per 3 darbo dienas paskelbia IS „Infostatyba“

Aktyvuotos iliustracijos išnašos: ¹<https://www.e-tar.lt/>; ²<https://apklausos.vtpsi.lt/>;

³<https://apklausos.vtpsi.lt/>; ⁴<https://apklausos.vtpsi.lt/>; ⁵<https://www.planuojustatau.lt/>;

⁶<https://www.lsa.lt/>; ⁷<http://infostatyba.lt/>.

FINANSINĖS GALIMYBĖS

Saulės elektrinių vidutinė vieno kilovato kaina yra nepastovi ir svyruoja. Apytiksliai skaičiuojant, vieno kW galios saulės elektrinės įrengimas gali kainuoti apie 550 eurų. Ši kaina priklauso nuo galios, naudojamų komponentų (inverterių, valdymo automatikos, konstrukcijų ir pan.), rangos darbų kainos. Į šias kainas nėra įskaičiuotos galimos investicijos į elektros tinklo plėtrą ar pralaidumų didinimą.

Viešai skelbiamas saulės elektrinių modulių vidutinės kainas galima sekti viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros interneto svetainės skirsnyje „[Saulės elektrinių modulių vidutinės kainos](#)“.

Saulės elektrinės įrengimo kaina nėra vienintelė visos investicijų sumos dedamoji. Elektrinės prijungimas prie elektros tinklo taip pat pareikalaus investicijų. Kai teisės aktų nustatytais atvejais išduodamos išankstinės prijungimo sąlygos, pagal jose pateiktus elektrinės prijungimo sprendinius tinklų naudotojas gali preliminariai įsivertinti investicijas, reikalingas elektrinei prijungti. Dėl išankstinių prijungimo sąlygų reikia kreiptis į AB "Energijos skirstymo operatorius" (toliau – ESO) (žr. Rekomendacijų skirsnyje „Išankstinių prijungimo sąlygų gavimas“). Gaminantiems vartotojams nereikia gauti išankstinių elektrinės prijungimo sąlygų.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad siekiant gauti valstybės ar Europos Sąjungos fondų paramą saulės elektrinių įsirengimui (ir energijos kaupimo įrenginiams), yra būtina atidžiai perskaityti ir išnagrinėti finansavimo sąlygas ir galimą gauti finansavimo dydį. Tuo tikslu patartina sekti informaciją apie finansinės paskatos priemones:

- <https://www.ena.lt/kvietimai-teikti-paraiskas/>;
- https://apvis.apva.lt/paskelbti_kvietimai/;
- <https://2021.esinvesticijos.lt/kvietimu-sritis/>;
- <https://ilte.lt/kvietimai/81>.

ORGANIZACINĖS GALIMYBĖS PASTATYTI / EKSPLOATUOTI ELEKTRINĘ

Elektros įrenginių (taip pat ir elektrinių) statybą, įrengimą, eksploatavimą, prekybą elektros energija ir kitas veiklas reglamentuoja teisės aktai. Juose nustatyti ne tik technologiniai ir organizaciniai reikalavimai, bet ir reikalavimai asmenims, statantiems, įrengiantiems ir eksploatuojantiems tokius įrenginius¹.

Rekomenduojama įsivertinti savo žinias, patirtį ir kompetencijas, reikalingas savarankiškam elektrinės projektavimui, statybai, prijungimui, eksploatavimui arba kreiptis į rangovus turinčius reikalingą patirtį ir kompetencijas.

SKIRTINGI SAULĖS ELEKTRINĖS ANT DAUGIABUČIO NAMO STOGO ĮRENGIMO TIKSLAI

Priklausomai nuo to, kokiam tikslui planuojama įrengti saulės elektrinę ant stogo, gali būti keli skirtingi saulės elektrinės naudojimo ir jos prijungimo būdai. Saulės elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo pagrindiniai galimi tikslai:

1. Daugiabučio namo bendrųjų reikmių elektros energijos poreikiams tenkinti;
2. Daugiabučio namo butų elektros energijos poreikiams tenkinti;
3. Daugiabučio namo elektros energijos poreikiams tenkinti;
4. Asmeninė saulės elektrinė daugiabučiame name esančio vieno buto elektros energijos poreikiams tenkinti;
5. Daugiabučio namo su savarankišku vidaus tinklu elektrinė namo elektros energijos poreikiams tenkinti.

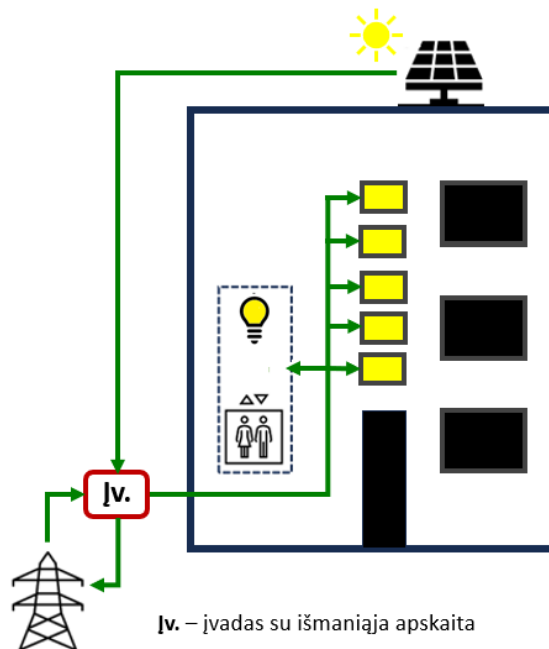
¹Nuoroda į pagrindinius Elektros įrenginių įrengimą ir eksploatavimą reglamentuojančius teisės aktus – <https://enmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-3/elektra/teises-aktai-elektros-sektorius>.

(1.) Kaip įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo bendrųjų reikmių elektros energijos poreikiams tenkinti?

Norint įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo daugiabučio namo gyventojų bendrųjų reikmių (pvz., lifto, laiptinės, kitų bendrųjų patalpų apšvietimo, šilumos, kt.) elektros energijos poreikiams tenkinti, reikalingas to namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimas dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės. Sprendimas priimamas savininkų balsų dauguma (50 proc. + 1 balsas). Plačiau apie tai žr. ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Daugiabučio namo savininkų balsavimas dėl pritarimo įrengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo“.

Taip pat reikia susipažinti su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, įskaitant tuos atvejus, kai reikia statybą leidžiančių dokumentų. Apie minėtus reikalavimus plačiau aprašyta ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Kiti taikomi reikalavimai saulės elektrinėms“.

Priėmus anksčiau minėtą sprendimą ir susipažinus su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, bendrųjų reikmių objekto² savininkas³ turėtų teikti ESO paraišką tapti gaminančiu vartotoju. Apie gaminančio vartotojo procesą daugiau detalios informacijos rasite [čia](#).

1 pav. Saulės elektrinės daugiabučio namo bendrųjų reikmių elektros poreikiams tenkinti principinė schema.

Bendrųjų reikmių objekto savininkui gavus gaminančio vartotojo statusą, tame objekte įrengiama išmanioji apskaita, jei tokia apskaita dar nebuvo įrengta. Elektrinė jungiama per bendrųjų reikmių įvadą, o joje pagaminta elektros energija gali būti vartojama daugiabučio namo bendrųjų reikmių elektros energijos poreikiams tenkinti, ją suvartojant iškart gamybos metu. Gamybos metu nesuvaldytas elektros energijos kiekis patiekiamas į elektros tinklus ir, prireikus, kaupimo laikotarpiu atgaunamas, už tai sumokant pasinaudojimo elektros tinklais paslaugos kaina.

²Bendrųjų reikmių objektas – prijungimo prie ESO elektros skirstomojo tinklo taškas, kuris turi savo skaitiklį suvartotos bendrosioms reikmėms elektros energijos apskaitai ir objekto numerį, kuris būna ir ESO savitaroje.

³Bendrųjų reikmių objekto savininkas (valdytojas) – tai asmuo, kuris yra sudaręs elektros tiekimo ir, jei reikia atskirai, persiuntimo paslaugos sutartį konkrečiam prijungimo taškui. T. y. toks asmuo, kuris gauna sąskaitas už bendrai sunaudojamą elektros energiją iš tiekėjų ir (arba) persiuntimo paslaugos sąskaitą iš ESO. Tai gali būti daugiabučio namo gyventojų bendrija, administruojanti įmonė ir pan.

(2.) Kaip įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo butų elektros energijos poreikiams tenkinti?

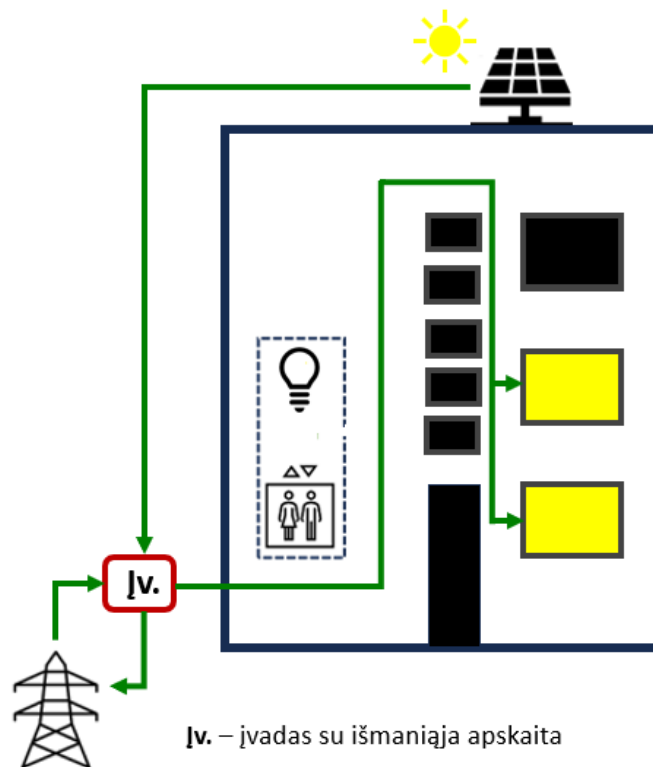
Norint įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo to paties namo butų (visų ar dalies) elektros energijos poreikiams tenkinti, reikalingas to namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimas dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės. Sprendimas priimamas savininkų balsų dauguma (50 proc. + 1 balsas). Plačiau apie tai žr. ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Daugiabučio namo savininkų balsavimas dėl pritarimo įrengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo“.

Taip pat reikia susipažinti su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, įskaitant tuos atvejus, kai reikia statybą leidžiančių dokumentų. Apie minėtus reikalavimus plačiau aprašyta ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Kiti taikomi reikalavimai saulės elektrinėms“.

Priėmus anksčiau minėtą sprendimą ir susipažinus su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, daugiabučio namo gyventojų įgaliotasis asmuo (arba atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos atstovas, jei tokia bendrija įsteigta) pagal šiuo metu galiojančią tvarką (negali būti taikomas gaminančio vartotojo jungimo būdas, nes jungiama ne per bendrųjų reikmių įvadą) turėtų teikti ESO paraišką gauti išankstines prijungimo sąlygas parko veiklai, t. y. gamintojo elektrinės [nutolusiems gaminantiesiems vartotojams atveju](#).

Šiuo atveju saulės elektrinė yra jungiama atskiru įvadu saulės elektrinių parko nutolusiems gaminantiesiems vartotojams būdu (sudėtingesnis procesas).

Įrengus saulės elektrinę, elektrinės galia (kW) pagal gyventojų susitarimą išdalijama to paties namo butų (visų ar dalies) elektros energijos poreikiams tenkinti.

IV. – įvadas su išmaniąja apskaita

2 pav. Saulės elektrinės daugiabučio namo butų elektros poreikiams tenkinti principinė schema.

(3.) Kaip įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo namo elektros energijos poreikiams tenkinti?

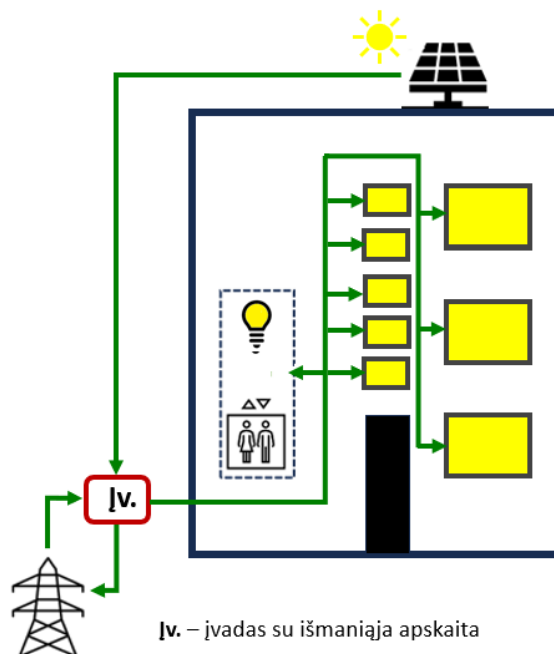
Norint įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo to namo bendrųjų reikmių ir butų (visų ar dalies) elektros energijos poreikiams tenkinti, reikalingas to namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimas dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės. Sprendimas priimamas savininkų balsų dauguma (50 proc. + 1 balsas). Plačiau apie tai žr. ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Daugiabučio namo savininkų balsavimas dėl pritarimo įrengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo“.

Taip pat reikia susipažinti su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, įskaitant tuos atvejus, kai reikia statybą leidžiančių dokumentų. Apie minėtus reikalavimus plačiau aprašyta ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Kiti taikomi reikalavimai saulės elektrinėms“.

Priėmus anksčiau minėtą sprendimą ir susipažinus su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, bendrųjų reikmių įvado objekto savininkas (valdytojas) turėtų teikti ESO paraišką tapti gaminančiu vartotoju. Apie gaminančio vartotojo procesą daugiau detalios informacijos rasite [čia](#).

Saulės elektrinė jungiama per bendrųjų reikmių įvadą, o joje pagaminta elektros energija ne tik vartojama, bet gali būti ir kaupiama (patiekta į elektros tinklą ir, prireikus, atgauta vartoti) daugiabučio namo elektros energijos poreikiams tenkinti.

Įrengus saulės elektrinę, gyventojų susitarimu elektrinės galia (kW) išdalijama namo bendrųjų reikmių ir butų elektros poreikiams tenkinti. Tiek bendrųjų reikmių objektas, tiek ir gyventojai, kuriems priskiriama saulės elektrinės dalis (kW), gauna gaminančio vartotojo statusą ir jiems įrengiama išmanioji apskaita, jei tokia apskaita dar nebuvo įrengta. Butų savininkų tame daugiabučiame name esančiam butui gali būti priskirta dalis elektrinės, prijungtos prie daugiabučio namo bendrųjų reikmių įvado, tačiau kitiems butų savininkų nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomiems objektams tokia elektrinė negali būti priskiriama (nei prijungimo prie elektros tinklų metu, nei vėliau).

3 pav. Saulės elektrinės daugiabučio namo elektros poreikiams tenkinti principinė schema.

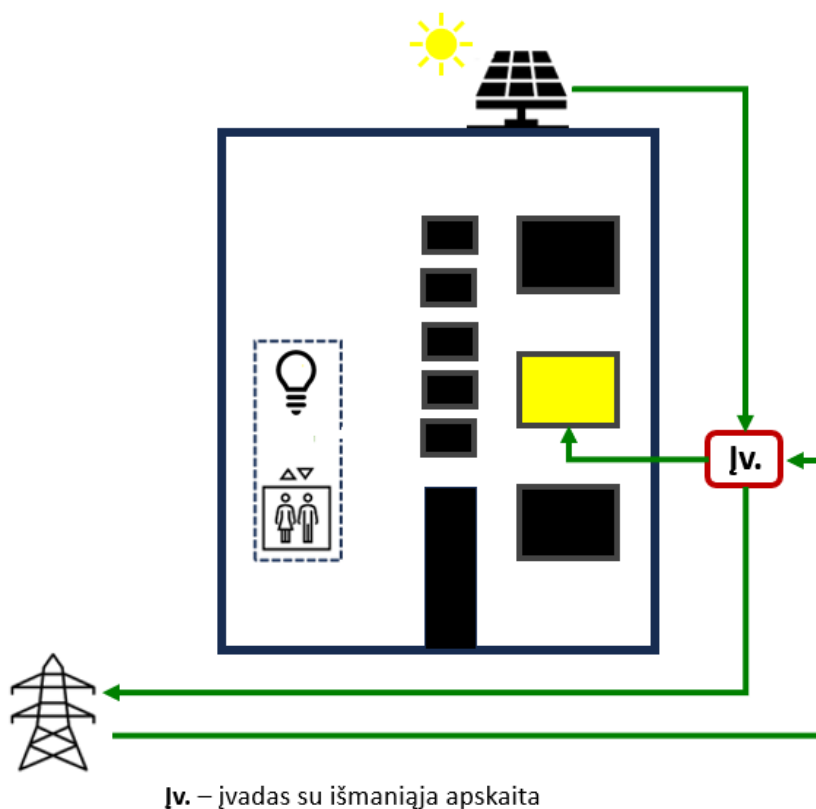
(4.) Kaip įsirengti asmeninę saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo vieno buto elektros energijos poreikiams tenkinti?

Daugiabučio namo gyventojui, norinčiam įsirengti asmeninę saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo savo buto reikmėms tenkinti, reikalingas to namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimas dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės. Sprendimas priimamas savininkų balsų dauguma (50 proc. + 1 balsas). Plačiau apie tai žr. ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Daugiabučio namo savininkų balsavimas dėl pritarimo įrengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo“.

Taip pat reikia susipažinti su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, įskaitant tuos atvejus, kai reikia statybą leidžiančių dokumentų. Apie minėtus reikalavimus plačiau aprašyta ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Kiti taikomi reikalavimai saulės elektrinėms“.

Priėmus anksčiau minėtą sprendimą ir susipažinus su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, daugiabučio namo gyventojas, norėdamas įsirengti asmeninę saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo savo buto reikmėms tenkinti, turėtų teikti ESO paraišką tapti gaminančiu vartotoju. Apie gaminančio vartotojo procesą daugiau detalios informacijos rasite [čia](#).

Įrengiama saulės elektrinė tiesiogiai įjungiama į daugiabučio namo gyventojų buto elektros vidaus tinklą ir įrengiama išmanioji apskaita, jei tokia apskaita dar nebuvo įrengta.

4 pav. Asmeninės saulės elektrinės daugiabučio namo vieno buto elektros poreikiams tenkinti principinė schema.

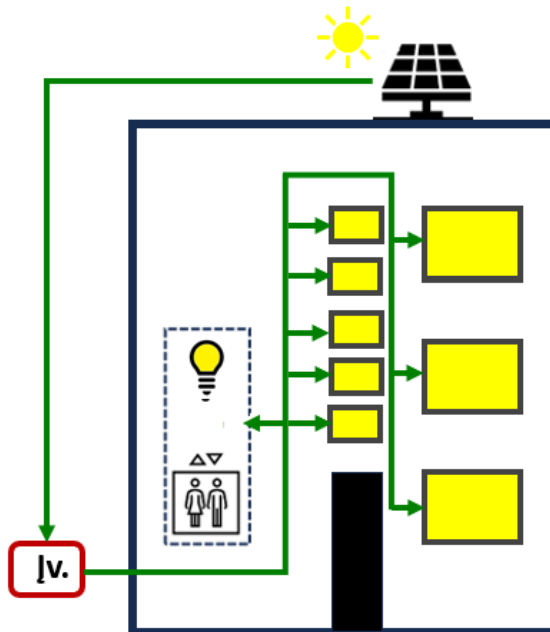
(5.) Kaip įsirengti daugiabučio namo saulės elektrinę, ją jungiant į namo savarankišką vidaus tinklą elektros energijos poreikiams tenkinti?

Daugiabučio namo, kuris turi savarankišką elektros vidaus tinklą (t. y. kuris prie ESO elektros tinklo turi tik vieną bendrąjį įvadą, o atskiri butai nėra ESO objektai) gyventojai, norėdami įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo, kuri tiesiogiai jungiama į to namo savarankišką elektros vidaus tinklą bendrųjų reikmių ir butų elektros poreikiams tenkinti, turi gauti to namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimą dėl planuojamos įrengti saulės elektrinės. Sprendimas priimamas savininkų balsų dauguma (50 proc. + 1 balsas). Plačiau apie tai žr. ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Daugiabučio namo savininkų balsavimas dėl pritarimo įrengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo“.

Susipažinti su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, įskaitant tuos atvejus, kai reikia statybą leidžiančių dokumentų. Apie tai plačiau aprašyta ankstesniame Rekomendacijų skirsnyje „Kiti taikomi reikalavimai saulės elektrinėms“.

Priėmus anksčiau minėtą sprendimą ir susipažinus su kitais taikomais reikalavimais saulės elektrinės įrengimui ant daugiabučio namo stogo, daugiabučio namo įvado objekto⁴ savininkas (valdytojas)⁵ turėtų teikti ESO paraišką tapti gaminančiu vartotoju. Apie gaminančio vartotojo procesą daugiau detalios informacijos rasite [čia](#).

Įrengiama saulės elektrinė tiesiogiai įjungiama į daugiabučio namo savarankišką elektros vidaus tinklą ir to namo įvado objektas tampa gaminančiu vartotoju, kuriam įrengiama išmanioji apskaita, jei tokia apskaita dar nebuvo įrengta.

IV. – įvadas su išmaniaja apskaita

5 pav. Daugiabučio namo saulės elektrinės, jungiamos į namo savarankišką vidaus tinklą elektros poreikiams tenkinti, principinė schema.

⁴Daugiabučio namo įvado objektas – tai bendrųjų reikmių objektas (prijungimo taškas), tačiau šiuo atveju daugiabučio namo butai neturi atskirų ESO prijungimo taškų. Tokį daugiabutį ESO traktuoja kaip ir individualų namą su vienu elektros apskaitos prietaisu – skaitikliu. Toks daugiabutis turi vieną bendrą elektros energijos tiekimo sutartį ir, jei reikia atskirai, persiuntimo paslaugos sutartį. Butams bendra sąskaita už sunaudotą elektros energiją išdalijama pagal atskirus jų susitarimus, pvz. proporcingai pagal buto plotą.

⁵Daugiabučio namo įvado objekto savininkas (valdytojas) – asmuo, kuris yra sudaręs elektros tiekimo ir, jei reikia atskirai, persiuntimo paslaugos sutartį konkrečiam prijungimo taškui. T. y. toks asmuo, kuris gauna sąskaitas už bendrai sunaudojamą elektros energiją iš tiekėjų ir (arba) persiuntimo paslaugos sąskaitą iš ESO (jei sudarytos atskiros sutartys). Tai gali būti daugiabučio namo gyventojų bendrija, administruojanti įmonė ir pan.

Įrengus saulės elektrinę, pagaminta elektros energija (kWh) pagal gyventojų susitarimą išdalinama daugiabučio namo bendrųjų reikmių ir butų elektros poreikiams tenkinti. Šį išdalinimą atlieka bendrojo įvado valdytojas ar daugiabučio namo gyventojų susitarimu kitas asmuo. (ESO šiuo atveju nedalyvauja, nes atskiri butai nėra ESO objektas.)

SAULĖS ELEKTRINĖS PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTOMOJO TINKLO

Renkantis vietą saulės elektrinei įrengti ant daugiabučio namo stogo, būtina įvertinti technines galimybes prijungti ją prie elektros energijos skirstomojo tinklo bei preliminarų investicijų, reikalingų elektrinės prijungimui, dydį. Kai saulės elektrinė ant daugiabučio namo stogo plėtojama kaip nutolęs parkas, šiais tikslais reikėtų kreiptis į ESO dėl išankstinių prijungimo sąlygų – [ESO IPS](#).

Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų tvarką ir visas kitas sąlygas nustato [Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašas](#) (Energetikos ministerija) ir [Pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas](#) (ESO).

IŠANKSTINIŲ PRIJUNGIMO SĄLYGŲ GAVIMAS

Tik tais atvejais, kai saulės elektrinė ant daugiabučio namo stogo plėtojama kaip nutolęs parkas, dėl išankstinių prijungimo sąlygų (IPS) gavimo kreipiamasi į ESO ir pateikiamas nustatytos formos prašymas išduoti IPS arba užpildyti prašymą tinklų operatoriaus interneto svetainėje, pridėdant prašymo formoje nurodytus dokumentus bei apmokėti už IPS parengimą. IPS nurodomi privalomieji elektros tinklų pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant elektrinę prie tinklo. IPS galioja 6 mėnesius nuo jų išdavimo dienos.

Daugiau informacijos apie IPS išdavimą – [ESO IPS](#).

Tinklų operatorius (ESO) rezervuoja jo valdomų elektros tinklų pralaidumus tais atvejais, kai IPS yra išduodamos asmenims, siekiantiems įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, pageidaujant prie elektros tinklų prijungti elektros įrenginius, kurių įrengtoji galia didesnė kaip 100 kW.

Kitais atvejais, kai saulės elektrinės plėtojamos ne kaip gaminančių vartotojų parkai, saulės elektrinėms iki 100 kW galios išankstinės sąlygos nėra išduodamos – iš karto teikiama paraiška prijungimo sąlygoms gauti.

PRIJUNGIMO SĄLYGŲ GAVIMAS

Gavus, tais atvejais kai privaloma, iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus (apie tai plačiau pateikta tolimesnėse dalyse), galima kreiptis į tinklų operatorių (ESO) dėl prijungimo sąlygų išdavimo, pateikiant nustatytos formos prašymą išduoti prijungimo sąlygas arba užpildant prašymą tinklų operatoriaus interneto svetainėje – [Prijungimo sąlygos ESO](#). Tinklų operatorius išduoda prijungimo sąlygas ne vėliau kaip

per 5 darbo dienas–1 mėnesį (tikslus terminas priklauso nuo besikreipiančio tinklų naudotojo rūšies ir elektros tinklų dalies projekto rengimo poreikio) nuo paraiškos tinkamo pateikimo dienos. Tinklų operatoriaus išduotų prijungimo sąlygų galiojimo terminas priklauso nuo besikreipiančio tinklų naudotojo rūšies ir elektrinės galios.

KETINIMŲ PROTOKOLO SUDARYMAS

Tais atvejais, kai veikla bus vykdoma Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nurodytu pagrindu, t. y. elektrinė bus prijungiama kaip parkas nutolusiems gaminantiems vartotojams, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalies 1 punktu, turės būti sudarytas ketinimų protokolai ir per 10 darbo dienų nuo jo sudarymo turės būti pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas, kurio dydis numatytas Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje.

Ketinimų protokolai nebus reikalingi tais atvejais, kai parką vystys atsinaujinančių išteklių energijos bendrija arba piliečių energetikos bendrija.

SAULĖS ELEKTRINĖS IR JOS PRIJUNGIMO TECHNINIO PROJEKTO RENGIMAS

Statytojas (užsakovas) pagal prijungimo sąlygas parengia prijungimo prie Elektros tinklų dalies techninį projektą, kurį suderina su tinklų operatoriumi, ir elektrinės dalies techninį projektą. Elektrinės prijungimo prie Elektros tinklų techninio projekto rengimą vykdo statytojas (užsakovas) arba jo nusamdyti specialistai.

PRIJUNGIMO PASLAUGOS SUTARTIES SUDARYMAS

Dėl prijungimo paslaugos sutarties sudarymo kreipiamasi į ESO. Kai sudaromas ketinimų protokolai (aktuali, kai įrengiamas parkas nutolusiems gaminantiems vartotojams), ESO prijungimo paslaugos sutartį pateikia pasirašyti per 10 darbo dienų nuo jo kreipimosi dienos, kai yra suderintas elektros tinklų dalies projektas. Asmuo privalo pasirašyti sutartį ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Prijungimo paslaugos sutartis galioja tiek, kiek galioja leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus.

Kai prijungiami gaminančių vartotojų, kurie siekia įrengti elektros energijos gamybos įrenginius, kurių didžiausias pajėgumas (P_{max}) yra ne didesnis kaip 100 kW, įrenginiai arba ir asmenų, numatančių įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, o leistina generuoti galia didesnė už nulį (išskyrus parkus) įrenginiai ir:

(1) elektros tinklų dalies projektas nereikalingas, tinklų operatorius prijungimo paslaugos sutartį pateikia pasirašyti kartu su prijungimo sąlygomis per 5 darbo dienas nuo tinkamos paraiškos pateikimo dienos;

(2) elektros tinklų dalies projektas reikalingas, tinklų operatorius prijungimo paslaugos sutartį pateikia pasirašyti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo operatoriaus patvirtinimo apie projektą pateikimo dienos.

Šią sutartį privaloma pasirašyti ir sumokėti prijungimo įmoką:

(1) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties pateikimo, kai nereikia elektros tinklų dalies projekto;

(2) ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sutarties pateikimo, kai reikia elektros tinklų dalies projekto.

Pasirašius sutartį ji galioja 6 mėnesius; šis terminas gali būti pratęsiamas neribotą kartų skaičių valstybės, kitų asmenų veiksmų ir (ar) neveikimo ar nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo laikotarpiui, jeigu asmuo, kreipdamasis dėl prijungimo prie operatoriaus elektros tinklų termino pratęsimo, pateikia įrodymus, kad atlikti suplanuotus darbus vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ir (ar) neveikimo ar nenugalimos jėgos aplinkybių arba vieną kartą ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui.

Plačiau apie tipines prijungimo paslaugos sutarčių sąlygas, kurios viešai skelbiamos tinklų operatoriaus interneto svetainėje – [ESO prijungimo sąlygos](#).

Pagrindiniai elektrinės (≤100 kW) statybos ir prijungimo supaprastinta tvarka etapai

<p>1 ESO prijungimo paraiškos formos užpildymas</p> <p>2 Prijungimo paslaugos sutarties projekto kartu su prijungimo sąlygomis (ESO) pateikimas pasirašyti</p> <p>3 Projektavimo ir statybos rangos sutarčių sudarymas</p> <p>4 Prijungimo paslaugos sutarties kartu su prijungimo sąlygomis įsigaliojimas (po pasirašymo)</p> <p>5 Planuojamų prijungti elektros įrenginių įrengimo ir (ar) rekonstravimo projekto rengimas*</p>	<p>6 Elektros įrenginių prijungimas (ESO)</p> <p>7 Komerinės apskaitos prietaisų įrengimas / parengimas naudoti (ESO)</p> <p>8 Statybos darbų užbaigimas</p> <p>9 Elektrinės veiklos pradžia</p>
--	--

*tais atvejais, jei reikia pagal *Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašą*

NUOMOS IR PANAUDOS SUTARTYS

Svarbu pažymėti, kad panaudos sutarties šalims iš esmės būdingos tokios pačios pareigos kaip ir nuomos sutarties šalims. Čia sutarties šalys suprantamos kaip daugiabučio namo patalpų savininkų ir (ar) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas ir saulės elektrinės valdytojas.

Esminis nuomos ir panaudos sutarčių skirtumas yra tas, kad panaudos gavėjas neturi pareigos mokėti kokio nors mokesčio už daikto naudojimą (CK 6.629 straipsnio 1 dalis). Taip pat galima

teigti, jog panaudos gavėjas turi platesnę daikto išlaikymo pareigą (CK 6.636 straipsnis), skiriasi nuomininko ir panaudos gavėjo įsipareigojimų apimtis dėl remonto (einamojo ir kapitalinio) atlikimo, jeigu šalys nesusitaria kitaip:

- panaudos gavėjas privalo išlaikyti ir saugoti jam pagal sutartį perduotą daiktą, taip pat daryti turto einamąjį ir kapitalinį remontą bei apmokėti visas daikto išlaikymo išlaidas, jeigu sutartis nenumato ko kita (CK 6.636 straipsnis);
- nuomininkas privalo laikyti išsinuomotą daiktą tvarkingą ir atlyginti daikto išlaikymo išlaidas, savo lėšomis daryti jo einamąjį remontą, jeigu ko kita nenustato įstatymai arba sutartis, tačiau neturi pareigos atlikti daikto kapitalinio remonto (CK 6.493 straipsnis).

Daugiabučio namo stogo / stogo dalies nuomos ir panaudos sutartys

Parengti ir www.ena.lt viešai skelbiami sutarčių formų pavyzdžiai:

Nuomos sutarties formos pavyzdys	Panaudos sutarties formos pavyzdys
<p>DAUGIABUČIO NAMO [STOGO] / [STOGO DALIES] NUOMOS SUTARTIS</p> <p>Ši Daugiabučio namo [stogo] / [stogo dalies] nuomos sutartis (toliau – Sutartis) yra sudaryta [nurodyti datą] tarp:</p> <p>[nurodyti nuomotojo (-u) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi), adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – Nuomotojas), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš vienos pusės,</p> <p>ir</p> <p>[nurodyti nuomininko (-u) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi) arba vardą, pavardę ir fizinio asmens kodą, adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – Nuomininkas), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš kitos pusės,</p> <p>Nuomotojas ir Nuomininkas toliau šioje Sutartyje kartu vadinami – „Šalimis“, o kiekvienas atskirai – „Šalimi“. <...></p> <p style="text-align: right; font-size: small;">atsisiųsti</p>	<p>DAUGIABUČIO NAMO [STOGO] / [STOGO DALIES] PANAUDOS SUTARTIS</p> <p>Ši Daugiabučio namo [stogo] / [stogo dalies] panaudos sutartis (toliau – Sutartis) yra sudaryta [nurodyti datą] tarp:</p> <p>[nurodyti panaudos davėjo (-u) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi), adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – Panaudos davėjas), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš vienos pusės,</p> <p>ir</p> <p>[nurodyti panaudos gavėjo (-u) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi) arba vardą, pavardę ir fizinio asmens kodą, adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – Panaudos gavėjas), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš kitos pusės,</p> <p>Panaudos davėjas ir Panaudos gavėjas toliau šioje Sutartyje kartu vadinami – „Šalimis“, o kiekvienas atskirai – „Šalimi“. <...></p> <p style="text-align: right; font-size: small;">atsisiųsti</p>
<p>Pastaba. Nuomotoju ar Panaudos davėju teisėtais pagrindais gali būti tik daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkas!</p>	

Nuomos ir panaudos sutarčių formų pavyzdžiai pateikti Rekomendacijų prieduose (žr. toliau).

ALTERNATYVA – BALKONINĖS SAULĖS ELEKTRINĖS

Nesant galimybių įsirengti saulės elektrinę ant daugiabučio namo stogo, siūlytina įsirengti balkoninę (dar vadinama „mobiliąją“, „mini“, „mikrogeneratoriumi“ ar pan.) saulės elektrinę asmeniniams daugiabučio namo vieno buto elektros poreikiams tenkinti. Tokių elektrinių leistinoji generuoti galia ir didžiausias pajėgumas (P_{max}) – iki 0,8 kW, įrengtoji galia – iki 3,6 kW ir jos gali tenkinti metinį elektros energijos suvartojimą (iki 800 kWh arba 70 kWh per mėnesį), o galimas atsiperkamumas – maždaug 3–5 metai.

Šioms elektrinėms nereikia daugelio minėtų dokumentų ar ESO prijungimo sąlygų. Įsirengus balkoninę elektrinę reikia apie tai informuoti ESO⁶, užpildant internete [formą](#), kad įrengtų išmanųjį skaitiklį, jei toks dar nėra įrengtas, arba perprogramuotų jau įrengtą. Tai būtina, kad pagaminta ir nesuvaldyta elektra nebūtų apskaityta kaip suvaldyta.

⁶ESO duomenimis 2025 m. lapkričio 1 d. tokių elektrinių buvo 946.

Pirmosios tokios saulės elektrinės Lietuvoje atsirado 2023 metų pavasarį. Tų metų pabaigoje jau buvo 59 balkoninės elektrinės, 2024 m. pabaigoje – 380, o 2025 m. lapkritį – 951 balkoninė elektrinė.

Jei balkoninė saulės elektrinė montuojama ant išorinės balkono ar pastato fasado dalies:

- būtina įvertinti, ar konstrukcija, ant kurios ji bus montuojama, yra stabili ir nepažeista. Jei konstrukcija nėra stabili, ją reikėtų sustiprinti arba sprendinio montuoti įrenginį atsisakyti;
- būtina gauti daugiau nei 50 proc. butų savininkų (bendrasavininkų) pritarimą (pagal CK, sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų, įskaitant pastato fasadus ir balkonus, priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma 50 proc. + 1. Plačiau apie tai Rekomendacijų skyriuje „Teisiniai daugiabučių namų stogų aspektai“).

Jei elektrinė įrengiama (pastatoma) balkono ar fasado vidinėje pusėje (kai balkonas yra įstiklintas), nereikia kitų gyventojų sutikimo.

Jei pastatas, kur numatoma įrengti balkoninę saulės elektrinę, yra ypatingasis statinys – kultūros paveldo apsaugos teritorijoje ar turi kultūros paveldo statusą, norint įsirengti tokią elektrinę reikia gauti statybą leidžiantį dokumentą. Turi būti rengiamas paprastojo remonto aprašas arba paprastojo remonto projektas (kultūros paveldo statinio atveju) ir kreipiamasi į vietos savivaldybės administraciją su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Jei į minėtas kategorijas pastatas nepatenka – nereikia gauti jokių papildomų dokumentų rengti ar leidimų.

Kai saulės elektrinė montuojama ant balkono išorinės dalies ar fasado – tai laikoma pastato išvaizdos keitimu, ir tais atvejais, kai pastatas yra ypatingasis statinys (pvz., 20 m ar aukštesnis gyvenamasis pastatas, kultūros paveldo objektas ar visuomenės poreikiams naudojamas statinys), privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą. Turi būti rengiamas paprastojo remonto aprašas arba paprastojo remonto projektas (kultūros paveldo statinio atveju) ir kreipiamasi į vietos savivaldybės administraciją su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Balkoninės saulės elektrinės nelaikomos naujais statiniais, todėl tokią elektrinę įrengiant neypatingajame statinyje, statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas.

Balkoninėms saulės elektrinėms taikomos tokios pačios finansinės paramos sąlygos, kaip ir kitoms fizinių asmenų namų ūkiuose įsirengiamoms saulės elektrinėms ir jas įsirengiantys asmenys gali naudotis tomis pačiomis finansinės paramos priemonėmis. Tai reiškia, kad parama skiriama, jei įranga atitinka paramos sąlygose nustatytus techninius reikalavimus, o elektrinė prijungiama prie gyvenamosios paskirties objekto, kuriame deklaruota pareiškėjo gyvenamoji vieta. Dar žr. Rekomendacijų skirsnį „Finansinės galimybės“.

Jeigu elektros poreikis daug didesnis nei jį gali patenkinti balkoninė saulės elektrinė, o galimybių pasistatyti saulės elektrinės greta kitame sklype ar ant pastato stogo nėra – nuotoliniai elektrinių parkai yra dar vienas pasirinkimas. Paprastai jų pasiūla yra pakankama, o informacija viešai skelbiama UAB "Ignitis" administruojamoje informacinėje sistemoje eparkai.lt.

(Nuomos sutarties formos pavyzdys)

DAUGIABUČIO NAMO [STOGO] / [STOGO DALIES] NUOMOS SUTARTIS

Ši Daugiabučio namo [stogo] / [stogo dalies] nuomos sutartis (toliau – **Sutartis**) yra sudaryta [nurodyti datą] tarp:

[nurodyti nuomotojo (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi), adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Nuomotojas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš vienos pusės,

ir

[nurodyti nuomininko (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi) arba vardą, pavardę ir fizinio asmens kodą, adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Nuomininkas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš kitos pusės,

Nuomotojas ir Nuomininkas toliau šioje Sutartyje kartu vadinami – „**Šalimis**“, o kiekvienas atskirai – „**Šalimi**“.

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, KAD:

- (A) Nuomotojas yra daugiabučio namo, esančio [nurodyti daugiabučio namo adresą ir unikalų numerį] (toliau – **Daugiabutis**), bendro naudojimo objektu, įskaitant Daugiabučio stogą, savininkas;
- (B) Nuomininkas ant Daugiabučio [stogo] / [stogo dalies] pageidauja savo kaštais, atsakomybe ir rizika įrengti ir eksploatuoti apie [] kWp galios saulės fotovoltinę jėgainę (įskaitant jos veikimui reikalingą kabelių tinklą ir kitą susijusią įrangą, kuri turi būti įrengiama Daugiabutyje ir jam priskirtame žemės sklype) elektros energijos gamybai (toliau kartu – **Saulės elektrinė**), o Nuomotojas sutinka suteikti Nuomininkui nuomos pagrindais valdyti ir naudoti Daugiabučio [stogą] / [stogo dalį] Saulės elektrinės įrengimui ir eksploatavimui,

TODĖL, Šalys sudaro šią Sutartį ir ja susitaria:

1. SUTARTIES OBJEKTAS IR JO PERDAVIMAS

- 1.1. Nuomotojas įsipareigoja perduoti Nuomininkui, o Nuomininkas įsipareigoja priimti iš Nuomotojo atlygintinai nuomos teise valdyti ir naudoti Daugiabučio [stogą] / [stogo dalį] (toliau – **Nuomos objektas**) šioje Sutartyje numatytais sąlygomis ir tvarka. Nuomos objektas grafiškai pavaizduotas prie šios Sutarties pridedamoje schemeje (toliau – **Schema**) (**Priedas Nr. 1**).
- 1.2. Nuomos objektas Nuomotojo perduodamas Nuomininkui Šalims pasirašant perdavimo-priėmimo aktą (toliau – **Aktas**) ne vėliau kaip [nurodyti datą] (įskaitytinai). Jei toks Aktas tarp Šalių nėra pasirašomas iki šiame punkte nurodytos datos, tai ši Sutartis automatiškai netenka galios, nebent Šalys raštu sutartų kitaip. Sutarčiai taip netekus galios, Šalys viena kitai jokių netesybų ar nuostolių atlyginimo nemoka.⁷

⁷Pastaba. Teikiama šioje pavyzdinėje formoje taip:

a) perdavimo aktas turi būti pasirašytas iki atitinkamos datos (galima numatyti, kad perdavimas įvyksta šios sutarties pagrindu ir ji kartu yra ir perdavimo aktas);

b) jei perdavimo aktas nesudaromas, tai sutartis automatiškai pasibaigia be jokių neigiamų pasekmių abiem šalims;

2. NUOMOS MOKESTIS IR ATSISKAITYMAI

- 2.1. Nuomininkas įsipareigoja mokėti Nuomotojui nuomos mokestį, kuris yra lygus [*nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais*] Eur plus taikytinas pridėtinės vertės mokestis (jei jis taikomas) už [*mėnesį / ketvirtį / metus*] (toliau – **Nuomos mokestis**). Nuomos mokestį už atitinkamą [*mėnesį / ketvirtį / metus*] Nuomininkas Nuomotojui turi sumokėti ne vėliau kaip iki [*kiekvienu einamojo mėnesio 15 (penkioliktos) dienos*] / [*kiekvienu einamojo metų kalendorinio ketvirčio pirmo mėnesio pabaigos*] / [*kiekvienu einamųjų kalendorinių metų _____ mėnesio pabaigos*].⁸
- 2.2. Pradedant nuo _____ m. sausio 1 d., kaip pirmosios Nuomos mokesčio indeksavimo dienos, ir vėliau nuo kiekvienų paskesnių metų sausio 1 d. Nuomos mokestis Nuomotojo bus indeksuojamas tokia tvarka: [*įrašyti Nuomos mokesčio indeksavimo tvarką – taikomą indeksą, indeksavimo „lubas“ (jei taikoma), „neigiamos“ indeksacijos (ne)taikymą ir t. t.*].
- 2.3. Papildomai prie Nuomos mokesčio Nuomininkas šioje Sutartyje numatyta tvarka apmoka už Saulės elektrinės reikmėms sunaudotą elektros energiją bei už Nuomininkui priskirtą Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų, kurias dengia visi butų ir patalpų Daugiabučiame savininkai, dalį (įskaitant kaupimo įmokų mokėjimą).
- 2.4. Nuomos mokestis ir kiti pagal šią Sutartį mokami mokėjimai pradedami mokėti nuo Akto pasirašymo dienos. Nuomos mokestis ir kiti mokėjimai, jeigu jie mokami tiesiogiai Nuomotojui, atliekami eurais į Nuomotojo banko sąskaitą nurodytą šioje Sutartyje.

3. NUOMOS TERMINAS⁹

- 3.1. Nuomos objektas suteikiamas nuomai [*nurodyti terminą skaitmenimis ir žodžiais*] metų terminui, skaičiuojant nuo Akto pasirašymo dienos (toliau – **Nuomos terminas**).
- 3.2. Nuomos terminas gali būti pratęstas tik atskiru rašytiniu Šalių susitarimu.

4. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 4.1. Nuomotojas įsipareigoja savo kaštais, atsakomybe ir rizika:
- 4.1.1. Sutartyje numatytais terminais ir tvarka perduoti Nuomos objektą Nuomininkui;
 - 4.1.2. leisti Nuomininkui ir jo pasamdytiems rangovams ir tiekėjams šioje Sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis patekti prie Nuomos objekto ir juo naudotis;
 - 4.1.3. sudaryti nuo jo priklausančias sąlygas Nuomininkui atlikti Saulės elektrinės įrengimo darbus, įskaitant bet neapsiribojant: (i) leisti Nuomininkui sandėliuoti saulės modulius ir kitą Saulės elektrinės įrangą, jeigu toks sandėliavimas neviršys leistinos maksimalios stogo apkrovos; (ii) leisti suderintame Projekte nurodytu būdu prisijungti prie Daugiabučio elektros vidaus

c) galima nusimatyti atsakomybę už vėlavimą, nutraukimo teises, bet visa tai apskintų sutartį.

⁸Pastaba. Priklausomai nuo pasirinkto Nuomos mokesčio mokėjimo intervalo, aiškumo dėlei dar galima įrašyti nuostatą dėl pirmojo nepilno mėnesio / ketvirčio / metų Nuomos mokesčio apmokėjimo termino.

⁹Pastaba:

a) pirmenybės teisė: pagal CK (Civilinį Kodeksą), Nuomininkas tinkamai vykdęs nuomos sutartį, turi pirmenybės teisę atnaujinti nuomos sutartį. Sutartyje galima numatyti, kad Nuomininkas atsisako tokios pirmenybės teisės arba numatyti tokios pirmenybės teisės įgyvendinimo tvarką ir sąlygas. Kol kas visa tai neįtraukta, todėl galioja bendra CK nuostata;

b) pratęsimo teisė: sutartyje galima numatyti, kad Nuomininkas turi teisę vienašališkai atitinkamam sutartyje nurodytam laikotarpiui pratęsti Nuomos terminą (tokiomis pačiomis sąlygomis arba iš anksto sutartomis sutartyje nurodytomis naujomis sąlygomis). Apie pasinaudojimą tokia pratęsimo teise Nuomininkas privalėtų iš anksto (prieš Sutartyje nurodytą terminą) raštu informuoti Nuomotoją. Jei nustatytu terminu Nuomininkas neinformuoja, tai reiškia, kad tokia pratęsimo teise jis nepasinaudojo.

tinklų, inžinerinėmis šachtomis prvesti kabelius, atlikti kitus panašaus pobūdžio veiksmus, būtinus Saulės elektrinės įrengimui;

- 4.1.4. ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas po atitinkamo Nuomininko prašymo išduoti ir/ar pasirašyti Nuomotojo turimus išduoti ir/ar pasirašyti dokumentus (pvz., įgaliojimus, sutikimus, suderinimus), priimtinus Nuomotojui, kiek to reikia Saulės elektrinės projektavimui, įrengimui ir eksploatavimui.
- 4.1.5. atlikti Nuomos objekto kapitalinį remontą. Nuomos objekto kapitalinio remonto sąlygos turi būti iš anksto raštu suderintos su Nuomininku. Nuomos objekto kapitalinis remontas privalo būti atliktas, kai to reikalauja taikytini teisės aktai, valstybinę statinių priežiūrą vykdančios institucijos ar kai to pagrįstai reikalauja Nuomininkas ar Daugiabučio techninis prižiūrėtojas.¹⁰

4.2. Nuomotojas turi tokias teises:

- 4.2.1. bet kurio metu, be atskiro Nuomininko įspėjimo, patekti ant Daugiabučio stogo, įskaitant Nuomos objektą, ir tikrinti šioje Sutartyje numatytų Nuomininko įsipareigojimų vykdymą bei atlikti kitus susijusius veiksmus (pvz., asmeniškai ar pasitelkiant ekspertus įvertinti stogo būklę, poreikį atlikti remonto darbus ir kt.);
- 4.2.2. gauti iš Nuomininko visą su šioje Sutartyje numatytų Nuomininko įsipareigojimų vykdymu susijusią informaciją ir dokumentus;
- 4.2.3. Nuomininkui vengiant vykdyti ar netinkamai vykdant Sutartyje numatytus įsipareigojimus dėl Nuomos objekto priežiūros, eksploatavimo ir remonto, taip pat padarytos žalos ar atsiradusių defektų pašalinimo, organizuoti tokių darbų atlikimą Nuomininko sąskaita, raštu informavus apie tai Nuomininką ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas, nebent būtų objektyviai neatidėliotinas tokių darbų poreikis. Dėl to Nuomotojo patirtas išlaidas Nuomininkas privalo atlyginti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų po atitinkamo Nuomotojo reikalavimo pateikimo;
- 4.2.4. raštu įspėjęs Nuomininką ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas ir Nuomininkui per šį terminą neištaisius pažeidimo, apriboti Nuomininko galimybes patekti ir/ar naudotis Nuomos objektu ir/ar Saulės elektrine, jei toks naudojimas neatitinka Sutarties sąlygų ir/ar daro žalą Daugiabučiui ar kitam turtui ar žmonėms;
- 4.2.5. raštu įspėjęs Nuomininką ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas, atlikti Daugiabučio ar atitinkamų jo elementų (tame tarpe stogo) renovacijos, remonto ar kitokio atnaujinimo darbus;
- 4.2.6. įgyvendinti kitas teisės aktuose numatytas Nuomotojo teises.

4.3. Nuomininkas įsipareigoja savo kaštais, atsakomybe ir rizika:

- 4.3.1. naudoti Nuomos objektą tik šioje Sutartyje numatytam tikslui griežtai pagal šioje Sutartyje numatytą tvarką ir sąlygas;
- 4.3.2. prieš teikiant parengtą Saulės elektrinės įrengimo projektą (kitur – **Projektas**) derinimui institucijoms, pateikti parengtą Projektą Nuomotojo patvirtinimui. Jei Nuomotojas per 10 (dešimt) darbo dienų po Projekto gavimo nepateikia raštiškų pastabų Projektui, tai laikoma, kad Projektui Nuomotojas pritarė. Jei per šį terminą Nuomotojas pateikia raštiškas pastabas Projektui, tai Nuomininkas pakoreguoja Projektą pagal pateiktas pastabas ir iš naujo pateikia pakoreguotą Projektą derinimui Nuomotojui šiame punkte numatyta tvarka;
- 4.3.3. jei ir kiek tai privaloma pagal taikytinus teisės aktus, atlikti Daugiabučio stogo ir/ar kitų konstrukcijų tyrimus ar ekspertizes dėl galimybės ir galimų papildomų reikalavimų įrengti Saulės jėgainę ant Daugiabučio stogo;
- 4.3.4. jei ir kiek tai privaloma pagal taikytinus teisės aktus, gauti Daugiabučio projekto autoriaus sutikimą Saulės elektrinės įrengimui ant Daugiabučio stogo;

¹⁰Pastaba. Šalys sutartimi gali sutarti, kad ir kapitalinį remontą savo sąskaita atlieka Nuomininkas.

- 4.3.5. gauti statybą leidžiantį dokumentą (jei toks privalomas pagal teisės aktus) bei visus kitus institucijų ir kitų trečiųjų asmenų leidimus, sutikimus ir suderinimus, kurių reikia teisėtai įrengti ir eksploatuoti Saulės elektrinę; apie kiekvieną tokį gautą leidimą, sutikimą ir suderinimą nedelsiant raštu informuoti Nuomotoją, pateikdamas jam tokio gauto leidimo, sutikimo ir suderinimo kopiją; užtikrinti, kad minėti leidimai, sutikimai ir suderinimai galiotų viso Saulės elektrinės įrengimo ir eksploatavimo metu;
- 4.3.6. jei ir kiek to reikia Saulės elektrinės įrengimui ir eksploatavimui, pertvarkyti (pakeisti, atnaujinti, padidinti galią ir kt.) Daugiabučio elektros tiekimo sistemą (įvadą, kabelius ir kt.), tokius darbus numatant Projekte. Tokie Daugiabučio elektros tiekimo sistemos pertvarkymo darbai privalo būti suprojektuoti ir atlikti taip, kad dėl Saulės elektrinės įrengimo nepablogėtų esama Daugiabučio ir jame esančių butų ir patalpų savininkų padėtis (tame tarpe dėl esamos elektros tinklų galios ir kt.);
- 4.3.7. Projekte numatyti ir faktiškai įrengti su Saulės elektrine susijusias žaibosaugos priemones;
- 4.3.8. Saulės elektrinės įrengimo darbus vykdyti griežtai pagal Nuomotojo ir kompetentingų institucijų patvirtintą Projektą ir laikantis kitų kompetentingų institucijų išduotų leidimų, sutikimų, suderinimų, reikalavimų ir sąlygų bei visų privalomų taikytinų teisės aktų reikalavimų;
- 4.3.9. Saulės elektrinės įrengimui darbų vykdymui naudoti tik sertifikuotas, naujas medžiagas bei kvalifikuotus, reikalingus atestatus ir licencijas turinčius bei legaliai dirbančius specialistus;
- 4.3.10. ne vėliau kaip likus 20 (dvidešimt) dienų iki bet kokių faktinių Saulės elektrinės įrengimo Daugiabutyje ir/ar jam priskirtame žemės sklype darbų, raštu informuoti Nuomotojui, nurodydamas tokių darbų pradžią ir numatomą darbų vykdymo grafiką;
- 4.3.11. Saulės elektrinės įrengimo darbus (ypač tuos kurie vykdomi ne Nuomos objekte, t. y. ne ant Daugiabučio stogo, o kituose suderintame Projekte nurodytuose Daugiabučio bendro naudojimo objektuose (pvz., laiptinėse ar rūsyje esančiose inžinerinėse šachtose) ir/ar Daugiabučiui priskirtame žemės sklype, taip pat tuos, kuriems vykdyti yra reikalinga kokia nors išorinė kėlimo įranga ar pastoliai) vykdyti ne ilgiau kaip [] mėnesių nuo jų vykdymo pradžios;
- 4.3.12. Saulės elektrinės įrengimo darbus Daugiabutyje (įskaitant Nuomos objektą) ir jam priskirtame žemės sklype vykdyti tik darbo dienomis, darbo valandomis nuo 8:00 val. iki 18:00 val., nebent su Nuomotoju raštu būtų suderinta kitaip;
- 4.3.13. užbaigus Saulės elektrinės įrengimo darbus, iš Nuomos objekto ir kitų vietų pašalinti visas likusias medžiagas, atliekas ir šiukšles bei nedelsiant raštu apie užbaigimą bei apie Saulės elektrinės veiklos pradžią informuoti Nuomotoją;
- 4.3.14. Saulės elektrinę eksploatuoti griežtai laikantis kompetentingų institucijų išduotų leidimų, sutikimų, suderinimų, reikalavimų ir sąlygų bei visų privalomų taikytinų teisės aktų reikalavimų;
- 4.3.15. Saulės elektrinės įrengimo darbus vykdyti, taip pat ją eksploatuoti tokiu būdu, kad Daugiabučio butų ir patalpų savininkams ir naudotojams nebūtų trukdoma naudotis jiems priklausančiu turtu bei Daugiabučio bendro naudojimo objektais dėl triukšmo, kvapų, taršalų ir kitų priešasčių, taip pat kad nebūtų bloginama Daugiabučio stogo ir kitų statinio elementų būklė;
- 4.3.16. nenaudoti jokių Daugiabučio bendro naudojimo objektų (laiptinių, rūsių, inžinerinių kanalų ir kt.) bei Daugiabučiui priskirto žemės sklypo be išankstinio raštiško Nuomotojo sutikimo, išskyrus kiek tai bus numatyta suderintame Projekte;
- 4.3.17. atlyginti Nuomotojui, butų ir patalpų Daugiabutyje savininkams ir kitiems tretiesiems asmenims visą jų turtui ir žmonėms vykdant Saulės elektrinės įrengimo darbus bei ją eksploatuojant padarytą žalą;
- 4.3.18. vykdyti šioje Sutartyje numatytus įsipareigojimus, susijusius su draudimu;
- 4.3.19. leisti ir sudaryti reikiamas sąlygas Nuomotojui bet kada tikrinti Saulės elektrinės įrengimo darbus bei Sutartyje numatytų Nuomininko įsipareigojimų dėl Saulės elektrinės ir Nuomos objekto eksploatavimo ir priežiūros vykdymą;

- 4.3.20. nedelsiant pateikti Nuomotojui visą jo prašomą Nuomininko turimą ar privalomą turėti informaciją ir dokumentus, susijusius su Saulės elektrinės projektavimu ir statyba, taip pat su Saulės elektrinės ir Nuomos objekto eksploatavimu ir priežiūra;
- 4.3.21. nedelsiant informuoti Nuomotoją apie su Nuomos objektu ir/ar Saulės elektrine susijusias avarijas ar kitus draudiminius įvykius bei imtis neatidėliotinų priemonių tokių avarijų ar įvykių neigiamiems padariniams šalinti, taip pat informuoti Nuomotoją apie Nuomos objektui ar kitoms Daugiabučio dalims avarija ar įvykiu padarytą žalą, dalyvauti avarijos ar įvykio tyrime;
- 4.3.22. užtikrinti, kad visu Nuomos terminu Nuomos objektas ir Saulės elektrinė būtų tvarkingi, užtikrinti ir rūpintis jų priežiūra ir einamuoju remontu. Nuomos objekto einamasis remontas privalo būti atliktas, kai to reikalauja taikytini teisės aktai, valstybinę statinių priežiūrą vykdančios institucijos ar kai to pagrįstai reikalauja Nuomotojas ar Daugiabučio techninis prižiūrėtojas;
- 4.3.23. užtikrinti ir rūpintis Saulės elektrinės einamuoju ir kapitaliniu remontu;
- 4.3.24. teikti visą su Nuomos objektu ir Saulės elektrine susijusią reikalingą informaciją Daugiabučio techniniam prižiūrėtojui, vykdyti teisėtus Daugiabučio techninio prižiūrėtojo nurodymus, susijusius su Nuomos objekto ir Saulės elektrinės naudojimu, eksploatavimu ir priežiūra;
- 4.3.25. pasibaigus Nuomos terminui arba šią Sutartį nutraukus ar jai pasibaigus joje nustatyta tvarka ir sąlygomis prieš Nuomos termino pabaigą, ne vėliau kaip paskutinę Nuomos termino ar Sutarties galiojimo dieną grąžinti pilnai atlaisvintą Nuomos objektą tokios būklės, kokios jis buvo perdavimo metu, atsižvelgiant į normalų nusidėvėjimą. Nuomininkas yra atsakingas už Saulės elektrinės (su visomis jos sudedamosiomis dalimis) išmontavimą iki šiame punkte nurodytos datos, įskaitant visų tam reikalingų leidimų gavimą;
- 4.3.26. numatyti Projekte bei pagal jį įrengti Saulės elektrinės įrengimui ir eksploatavimui reikalingos elektros energijos apskaitą (subapskaitą) ir laiku atsiskaiyti su Nuomotoju (ar elektros energijos tiekėju, jei su Nuomotojo sutikimu Nuomininkas sudaro tiesioginę sutartį dėl elektros energijos tiekimo) už sunaudotą elektros energiją. Nuomotojo išrašytą sąskaitą už sunaudotą elektros energiją Nuomininkas privalo apmokėti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų po sąskaitos pateikimo;
- 4.3.27. laiku atsiskaiyti su Nuomotoju už Nuomininkui priskirtą Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų, kurias dengia visi butų ir patalpų Daugiabučiame savininkai, dalį (įskaitant kaupimo įmokų mokėjimą). Nuomininkui priskirta Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų dalis yra lygi [] procentų visų Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų.¹¹ Nuomotojo išrašytą sąskaitą už Nuomininkui priskirtą Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų dalį Nuomininkas privalo apmokėti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų po sąskaitos pateikimo;
- 4.3.28. savo nuožiūra rūpintis Saulės elektrinės apsauga, nepažeidžiant šios Sutarties sąlygų ir Daugiabučio gyventojų teisių ir interesų.

4.4. Nuomininkas turi tokias teises:

- 4.4.1. Netrukdomai šioje Sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis naudotis Nuomos objektu, įskaitant, bet neapsiribojant: (i) Nuomos objekte sandėliuoti saulės modulius ir kitą Saulės elektrinės įrangą, jeigu toks sandėliavimas neviršys leistinos maksimalios stogo apkrovos; (ii) pravesti Saulės elektrinei reikalingus kabelius per Daugiabučio inžinerines šachtas, kaip tai bus numatyta patvirtintame Projekte;
- 4.4.2. subnuomoti ir / ar suteikti teisę naudoti Nuomos objektą kitais pagrindais bet kokiems tretiesiems asmenims tik su atskiru išankstiniu Nuomotojo rašytiniu sutikimu.

4.5. Šalys gali sudaryti atskirą rašytinį susitarimą dėl Saulės elektrinėje pagamintos elektros energijos tiekimo Daugiabučio namo ir/ar jo gyventojų poreikiams tvarkos ir sąlygų.

¹¹Pastaba. Galima sutarti dėl kitų Nuomininkui priskirtos Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų dalies apskaičiavimo būdų.

5. DRAUDIMAS

5.1. Nuomininkas įsipareigoja:

- 5.1.1. Užtikrinti, kad Projekto rengėjas apdraustų savo (kaip projektuotojo) profesinę civilinę atsakomybę ne mažesne kaip [nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais] eurų suma, ir pateiktų Nuomotojui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 5.1.2. Užtikrinti, kad Saulės elektrinės įrengimo darbų rangovas apdraustų savo (kaip rangovo) civilinę atsakomybę ne mažesne kaip [nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais] eurų suma, ir pateiktų Nuomotojui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 5.1.3. Užtikrinti, kad Saulės elektrinės įrengimo darbų rangovas apdraustų Saulės elektrinės įrengimo darbus visų rizikų draudimu, t. y. dėl žalos statiniui, trečiųjų asmenų sveikatai, žalos, atsiradusios dėl gyvybės atėmimo, žalos trečiųjų asmenų turtui, ir pateiktų Nuomotojui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 5.1.4. nuo Saulės elektrinės įrengimo darbų pabaigos apdrausti savo (kaip Nuomininko) civilinę atsakomybę ne mažesne kaip [nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais] eurų suma civilinės atsakomybės draudimu nuo Nuomotojui ir tretiesiems asmenims padarytos žalos, atsiradusios dėl Nuomininko veiklos valdant, naudojant ir eksploatuojant Nuomos objektą ir Saulės elektrinę ir pateikti Nuomotojui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 5.1.5. nuo Saulės elektrinės įrengimo darbų pabaigos apdrausti Saulės elektrinę turto draudimu ne mažesne kaip atstatomąja verte (be regreso teisės į Nuomotoją ir butų bei patalpų Daugiabučiame savininkus) ir pateikti Nuomotojui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus.

6. SUTARTIES GALIOJIMAS IR NUTRAUKIMAS, ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ¹²

- 6.1. Nuomininkui laiku neatlikus bet kokių mokėjimų privalomų mokėti pagal šią Sutartį, Nuomotojui pareikalavus, Nuomininkas privalės mokėti delspinigius, kurių dydis sudaro 0,04 procento nuo visos laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną pavėluotą dieną.
- 6.2. Ši Sutartis įsigalioja ją pasirašius ir galioja iki Nuomos termino pabaigos ar Sutarties nutraukimo ar pasibaigimo prieš Nuomos termino pabaigą joje nustatyta tvarka ir sąlygomis.
- 6.3. Jei Nuomininkas neįrengia Saulės elektrinės ir negauna leidimo elektros energijos gamybai iki [nurodyti datą] (įskaitytinai), tai ši Sutartis netenka galios, nebent Šalis raštu susitartų kitaip.
- 6.4. Nuomotojas, nesikreipdamas į teismą, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo, įspėjęs apie tai Nuomininką raštu ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) dienų iki numatomos Sutarties nutraukimo dienos.
- 6.5. Nuomininkas, nesikreipdamas į teismą, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį dėl esminio sutarties pažeidimo, įspėjęs apie tai Nuomotoją raštu ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) dienų iki numatomos Sutarties nutraukimo dienos.
- 6.6. Jei Sutartį pažeidusi Šalis per šios Sutarties 6.4 ir 6.5 punkte numatytą įspėjimo terminą pašalina pažeidimą, tai pranešimas apie Sutarties nutraukimą netenka galios ir Sutartis toliau lieka galioti.
- 6.7. Laikoma, kad Nuomotojas padarė esminį šios Sutarties pažeidimą, jeigu jis:

¹²Pastaba. Šioje pavyzdinėje formoje jokios atsakomybės šalims už sutarties nutraukimą dėl kitos šalies kaltės nėra numatyta. Vienintelė pasekmė – Panaudos gavėjas turi viską išsiardyti, išsivežti, atlaisvinti ir grąžinti Panaudos objektą.

- 6.7.1. vėluoja pasirašyti Aktą šioje Sutartyje nustatyta tvarka;
- 6.7.2. pažeidžia bet kokį kitą Sutartimi prisiimtą įsipareigojimą ir toks pažeidimas neištaisomas per protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 10 dienų.
- 6.8. Laikoma, kad Nuomininkas padarė esminį šios Sutarties pažeidimą, jeigu jis:
- 6.8.1. vėluoja pasirašyti Aktą šioje Sutartyje nustatyta tvarka;
- 6.8.2. netinkamai vykdo įsipareigojimus, numatytus šios Sutarties 5 dalyje;
- 6.8.3. atlieka veiksmus, susijusius su Saulės elektrinės įrengimu ir/arba eksploatavimu, neturėdamas tam reikalingų leidimų, sutikimų ir/arba suderinimų;
- 6.8.4. ilgiau kaip 20 kalendorinių dienų vėluoja sumokėti bet kurį iš šioje Sutartyje numatytų mokėjimų;
- 6.8.5. Nuomos objektą naudoja ne pagal šioje Sutartyje numatytą tikslą, tvarką ir sąlygas;
- 6.8.6. Nuomos objektą suteikia naudotis kitiems asmenims be rašytinio Nuomotojo sutikimo;
- 6.8.7. netinkamai vykdo įsipareigojimus, susijusius su Nuomos objekto remontu ir priežiūra;
- 6.8.8. pažeidžia bet kokį kitą Sutartimi prisiimtą įsipareigojimą ir tokio pažeidimo neištaiso per protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 10 dienų.
- 6.9. Nuomininkas gali nutraukti Sutartį vienašališkai dėl bet kokių priežasčių, įspėjęs apie tai Nuomotoją raštu ne vėliau kaip prieš **[nurodyti įspėjimo terminą]** iki planuojamos Sutarties nutraukimo dienos.¹³
- 6.10. Šalys Sutartį gali nutraukti apipusiu rašytiniu susitarimu.

7. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 7.1. Šalys patvirtina ir garantuoja, kad turi teisę ir įgaliojimus, t. y. yra gavusios visus reikiamus sprendimus, leidimus bei suderinimus, sudaryti šią Sutartį ir prisiimti Sutartyje numatytus įsipareigojimus.
- 7.2. Visi Šalių pranešimai ar kita informacija, taip pat su šia Sutartimi susijusios pretenzijos turi būti pateiktos raštu ir yra laikomos tinkamai įteiktomis, jei yra siunčiamos registruotu laišku, per kurjerį ar elektroniniu paštu arba įteikiant asmeniškai žemiau nurodytais adresais arba bet kuriuo kitu čia nurodyta tvarka pranešimams siųsti Šalies nurodytu adresu:
- Siunčiant Nuomotojui:
[]
- Siunčiant Nuomininkui:
[]
- 7.3. Bet kuri Šalis turi teisę Nuomininko sąskaita įregistruoti šią Sutartį Nekilnojamojo turto registre.
- 7.4. Visi ginčai, susiję su šia Sutartimi, yra sprendžiami Šalių tarpusavio derybų būdu. Šalims nepavykus taikiai išspręsti kilusio ginčo, ginčas sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose teisės aktuose nustatyta tvarka.
- 7.5. Šiai Sutartčiai yra taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai.
- 7.6. Ši Sutartis gali būti pasirašoma abiejų Šalių atstovų fiziniiais parašais – tokiu atveju Sutartis sudaroma 2 (dviem) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai Šaliai.

¹³Pastaba. Tokia teisė gali ir nebūti numatyta.

Sutartis taip pat gali būti sudaroma elektroniniu būdu, abiem Šalims pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu, turinčiu laiko žymą – tokiu atveju Sutartis laikoma sudaryta nuo vėliau pasirašiusios Šalies kvalifikuoto elektroninio parašo laiko žymos.

8. PRIEDAI

8.1. Prie šios Sutarties yra pridedamas šis priedas, kuris sudaro neatskiriamą jos dalį:

Priedas Nr. 1 – Schema.

Nuomotojo vardu:

[nurodyti pasirašančio asmens vardą, pavardę,
pareigas ar atstovavimo pagrindą]

Nuomininko vardu:

[nurodyti pasirašančio asmens vardą, pavardę,
pareigas ar atstovavimo pagrindą]

Rekomendacijų dėl saulės šviesos energijos
elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo
2 priedas

(Panaudos sutarties formos pavyzdys)

DAUGIABUČIO NAMO [STOGO] / [STOGO DALIES] PANAUDOS SUTARTIS

Ši Daugiabučio namo [stogo] / [stogo dalies] panaudos sutartis (toliau – **Sutartis**) yra sudaryta [nurodyti datą] tarp:

[nurodyti panaudos davėjo (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi), adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Panaudos davėjas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš vienos pusės,

ir

[nurodyti panaudos gavėjo (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi) arba vardą, pavardę ir fizinio asmens kodą, adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Panaudos gavėjas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš kitos pusės,

Panaudos davėjas ir Panaudos gavėjas toliau šioje Sutartyje kartu vadinami – „**Šalimis**“, o kiekvienas atskirai – „**Šalimi**“.

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, KAD:

- (A) Panaudos davėjas yra daugiabučio namo, esančio [nurodyti daugiabučio namo adresą ir unikalų numerį] (toliau – **Daugiabutis**), bendro naudojimo objektą, įskaitant Daugiabučio stogą, savininkas;
- (B) Panaudos gavėjas ant Daugiabučio [stogo] / [stogo dalies] pageidauja savo kaštais, atsakomybe ir rizika įrengti ir eksploatuoti apie [] kWp galios saulės fotovoltinę jėgainę (įskaitant jos veikimui reikalingą kabelių tinklą ir kitą susijusią įrangą, kuri turi būti įrengiama Daugiabutyje ir jam priskirtame žemės sklype) elektros energijos gamybai (toliau kartu – **Saulės elektrinė**), o Panaudos davėjas sutinka suteikti Panaudos gavėjui panaudos pagrindais valdyti ir naudotis Daugiabučio [stogą] / [stogo dalį] Saulės elektrinės įrengimui ir eksploatavimui,

TODĖL, Šalys sudaro šią Sutartį ir ja susitaria:

1. SUTARTIES OBJKTAS IR JO PERDAVIMAS

- 1.1. Panaudos davėjas įsipareigoja perduoti Panaudos gavėjui, o Panaudos gavėjas įsipareigoja priimti iš Panaudos davėjo laikinai neatlygintinai panaudos teise valdyti ir naudotis Daugiabučio [stogą] / [stogo dalį] (toliau – **Panaudos objektas**) šioje Sutartyje numatytais sąlygomis ir tvarka. Panaudos objektas grafiškai pavaizduotas prie šios Sutarties pridedamoje schemoje (toliau – **Schema**) (**Priedas Nr. 1**).
- 1.2. Panaudos objektas Panaudos davėjo perduodamas Panaudos gavėjui Šalims pasirašant perdavimo-priėmimo aktą (toliau – **Aktas**) ne vėliau kaip [nurodyti datą] (įskaitytinai). Jei toks Aktas tarp Šalių nėra pasirašomas iki šiame punkte nurodytos datos, tai ši Sutartis automatiškai

netenka galios, nebent Šalys raštu sutartų kitaip. Sutarčiai taip netekus galios, Šalys viena kitai jokių netesybų ar nuostolių atlyginimo nemoka.¹⁴

2. PANAUDOS TERMINAS

- 2.1. Panaudos objektas suteikiamas panaudai [nurodyti terminą skaitmenimis ir žodžiais] metų terminui, skaičiuojant nuo Akto pasirašymo dienos (toliau – **Panaudos terminas**).
- 2.2. Panaudos terminas gali būti pratęstas tik atskiru rašytiniu Šalių susitarimu.

3. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 3.1. Panaudos davėjas įsipareigoja savo kaštais, atsakomybe ir rizika:
 - 3.1.1. Sutartyje numatytais terminais ir tvarka perduoti Panaudos objektą Panaudos gavėjui;
 - 3.1.2. leisti Panaudos gavėjui ir jo pasamdytiems rangovams ir tiekėjams šioje Sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis patekti prie Panaudos objekto ir juo naudotis;
 - 3.1.3. sudaryti nuo jo priklausančias sąlygas Panaudos gavėjui atlikti Saulės elektrinės įrengimo darbus, įskaitant bet neapsiribojant: (i) leisti Panaudos objekte sandėliuoti saulės modulių ir kitą Saulės elektrinės įrangą, jeigu toks sandėliavimas neviršys leistinos maksimalios stogo apkrovos; (ii) leisti suderintame projekte nurodytu būdu prisijungti prie Daugiabučio elektros vidaus tinklų, inžinerinėmis šachtomis praveisti kabelius, atlikti kitus panašaus pobūdžio veiksmus, būtinus Saulės elektrinės įrengimui;
 - 3.1.4. Ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas po atitinkamo Panaudos gavėjo prašymo išduoti ir/ar pasirašyti Panaudos davėjo turimus išduoti ir/ar pasirašyti dokumentus (pvz., įgaliojimus, sutikimus, suderinimus), priimtinius Panaudos davėjui, kiek to reikia Saulės elektrinės projektavimui, įrengimui ir eksploatavimui.
- 3.2. Panaudos davėjas turi tokias teises:
 - 3.2.1. bet kurio metu, be atskiro Panaudos gavėjo įspėjimo, patekti ant Daugiabučio stogo, įskaitant Panaudos objektą, ir tikrinti šioje Sutartyje numatytą Panaudos gavėjo įsipareigojimų vykdymą bei atlikti kitus susijusius veiksmus (pvz., asmeniškai ar pasitelkiant ekspertus įvertinti stogo būklę, poreikį atlikti remonto darbus ir kt.);
 - 3.2.2. gauti iš Panaudos gavėjo visą su šioje Sutartyje numatytą Panaudos gavėjo įsipareigojimų vykdymu susijusią informaciją ir dokumentus;
 - 3.2.3. Panaudos gavėjui vengiant vykdyti ar netinkamai vykdant Sutartyje numatytus įsipareigojimus dėl Panaudos objekto priežiūros, eksploatavimo ir remonto, taip pat padarytos žalos ar atsiradusių defektų pašalinimo, organizuoti tokių darbų atlikimą Panaudos gavėjo sąskaita, raštu informavus apie tai Panaudos gavėją ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas, nebent būtų objektyviai neatidėliotinas tokių darbų poreikis. Dėl to Panaudos davėjo patirtas išlaidas Panaudos davėjas privalo atlyginti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų po atitinkamo Panaudos davėjo reikalavimo pateikimo;
 - 3.2.4. raštu įspėjęs Panaudos gavėją ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas ir Panaudos gavėjui per šį terminą neištaisius pažeidimo, apriboti Panaudos gavėjo galimybes patekti ir/ar naudotis Panaudos objektu ir/ar Saulės elektrine, jei toks naudojimas neatitinka Sutarties sąlygų ir/ar daro žalą Daugiabučiui ar kitam turtui ar žmonėms;

¹⁴Pastaba. Teikiama šioje pavyzdinėje formoje taip:

- a) perdavimo aktas turi būti pasirašytas iki atitinkamos datos (galima numatyti, kad perdavimas įvyksta šios sutarties pagrindu ir ji kartu yra ir perdavimo aktas);
- b) jei perdavimo aktas nesudaromas, tai sutartis automatiškai pasibaigia be jokių neigiamų pasekmių abiem šalims;
- c) galima nusimatyti atsakomybę už vėlavimą, nutraukimo teises, bet visa tai ap sunkintų sutartį.

- 3.2.5. raštu įspėjęs Panaudos gavėją ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas, atlikti Daugiabučio ar atitinkamų jo elementų (tame tarpe stogo) renovacijos, remonto ar kitokio atnaujinimo darbus;
 - 3.2.6. įgyvendinti kitas teisės aktuose numatytas Panaudos davėjo teises.
- 3.3. Panaudos gavėjas įsipareigoja savo kaštais, atsakomybe ir rizika:
- 3.3.1. naudoti Panaudos objektą tik šioje Sutartyje numatytam tikslui griežtai pagal šioje Sutartyje numatytą tvarką ir sąlygas;
 - 3.3.2. prieš teikiant parengtą Saulės elektrinės įrengimo projektą (kitur – **Projektas**) derinimui institucijoms, pateikti parengtą Projektą Panaudos davėjui patvirtinimui. Jei Panaudos davėjas per 10 (dešimt) darbo dienų po Projekto gavimo nepateikia raštiškų pastabų Projektui, tai laikoma, kad Projektui Panaudos davėjas pritarė. Jei per šį terminą Panaudos davėjas pateikia raštiškas pastabas Projektui, tai Panaudos gavėjas pakoreguoja Projektą pagal pateiktas pastabas ir iš naujo pateikia pakoreguotą Projektą derinimui Panaudos davėjui šiame punkte numatyta tvarka;
 - 3.3.3. jei ir kiek tai privaloma pagal taikytinus teisės aktus, atlikti Daugiabučio stogo ir/ar kitų konstrukcijų tyrimus ar ekspertizes dėl galimybės ir galimų papildomų reikalavimų įrengti Saulės jėgainę ant Daugiabučio stogo;
 - 3.3.4. jei ir kiek tai privaloma pagal taikytinus teisės aktus, gauti Daugiabučio projekto autoriaus sutikimą Saulės elektrinės įrengimui ant Daugiabučio stogo;
 - 3.3.5. gauti statybą leidžiantį dokumentą (jei toks privalomas pagal teisės aktus) bei visus kitus institucijų ir kitų trečiųjų asmenų leidimus, sutikimus ir suderinimus, kurių reikia teisėtai įrengti ir eksploatuoti Saulės elektrinę; apie kiekvieną tokį gautą leidimą, sutikimą ir suderinimą nedelsiant raštu informuoti Panaudos davėją, pateikdamas jam tokio gauto leidimo, sutikimo ir suderinimo kopiją; užtikrinti, kad minėti leidimai, sutikimai ir suderinimai galiotų viso Saulės elektrinės įrengimo ir eksploatavimo metu;
 - 3.3.6. jei ir kiek to reikia Saulės elektrinės įrengimui ir eksploatavimui, pertvarkyti (pakeisti, atnaujinti, padidinti galią ir kt.) Daugiabučio elektros tiekimo sistemą (įvadą, kabelius ir kt.), tokius darbus numatant Projekte. Tokie Daugiabučio elektros tiekimo sistemos pertvarkymo darbai privalo būti suprojektuoti ir atlikti taip, kad dėl Saulės elektrinės įrengimo nepablogėtų esama Daugiabučio ir jame esančių butų ir patalpų savininkų padėtis (tame tarpe dėl esamos elektros tinklų galios ir kt.);
 - 3.3.7. Projekte numatyti ir faktiškai įrengti su Saulės elektrine susijusias žaibosaugos priemones;
 - 3.3.8. Saulės elektrinės įrengimo darbus vykdyti griežtai pagal Panaudos davėjo ir kompetentingų institucijų patvirtintą Projektą ir laikantis kitų kompetentingų institucijų išduotų leidimų, sutikimų, suderinimų, reikalavimų ir sąlygų bei visų privalomų taikytinų teisės aktų reikalavimų;
 - 3.3.9. Saulės elektrinės įrengimui darbų vykdymui naudoti tik sertifikuotas, naujas medžiagas bei kvalifikuotus, reikalingus atestatus ir licencijas turinčius bei legaliai dirbančius specialistus;
 - 3.3.10. ne vėliau kaip likus 20 (dvidešimt) dienų iki bet kokių faktinių Saulės elektrinės įrengimo Daugiabutyje ir/ar jam priskirtame žemės sklype darbų, raštu informuoti Panaudos davėją, nurodydamas tokių darbų pradžią ir numatomą darbų vykdymo grafiką;
 - 3.3.11. Saulės elektrinės įrengimo darbus (ypač tuos kurie vykdomi ne Panaudos objekte, t. y. ne ant Daugiabučio stogo, o kituose suderintame Projekte nurodytuose Daugiabučio bendro naudojimo objektuose (pvz., laiptinėse ar rūsyje esančiose inžinerinėse šachtose) ir/ar Daugiabučiui priskirtame žemės sklype, taip pat tuos, kuriems vykdyti yra reikalinga kokia nors išorinė kėlimo įranga ar pastoliai) vykdyti ne ilgiau kaip mėnesių nuo jų vykdymo pradžios;

- 3.3.12. Saulės elektrinės įrengimo darbus Daugiabutyje (įskaitant Panaudos objektą) ir jam priskirtame žemės sklype vykdyti tik darbo dienomis, darbo valandomis nuo 8:00 val. iki 18:00 val., nebent su Panaudos davėju raštu būtų suderinta kitaip;
- 3.3.13. užbaigus Saulės elektrinės įrengimo darbus, iš Panaudos objekto ir kitų vietų pašalinti visas likusias medžiagas, atliekas ir šiukšles bei nedelsiant raštu apie užbaigimą bei apie Saulės elektrinės veiklos pradžią informuoti Panaudos davėją;
- 3.3.14. Saulės elektrinę eksploatuoti griežtai laikantis kompetentingų institucijų išduotų leidimų, sutikimų, suderinimų, reikalavimų ir sąlygų bei visų privalomų taikytinų teisės aktų reikalavimų;
- 3.3.15. Saulės elektrinės įrengimo darbus vykdyti, taip pat ją eksploatuoti tokiu būdu, kad Daugiabučio butų ir patalpų savininkams ir naudotojams nebūtų trukdoma naudotis jiems priklausančiu turtu bei Daugiabučio bendro naudojimo objektais dėl triukšmo, kvapų, taršalų ir kitų priežasčių, taip pat kad nebūtų bloginama Daugiabučio stogo ir kitų statinio elementų būklė;
- 3.3.16. nenaudoti jokių Daugiabučio bendro naudojimo objektų (laiptinių, rūsių, inžinerinių kanalų ir kt.) bei Daugiabučiui priskirto žemės sklypo bei išankstinio raštiško Panaudos davėjo sutikimo, išskyrus kiek tai bus numatyta suderintame Projekte;
- 3.3.17. atlyginti Panaudos davėjui, butų ir patalpų Daugiabutyje savininkams ir kitiems tretiesiems asmenims visą jų turtui ir žmonėms vykdant Saulės elektrinės įrengimo darbus bei ją eksploatuojant padarytą žalą;
- 3.3.18. vykdyti šioje Sutartyje numatytus įsipareigojimus, susijusius su draudimu;
- 3.3.19. leisti ir sudaryti reikiamas sąlygas Panaudos davėjui bet kada tikrinti Saulės elektrinės įrengimo darbus bei Sutartyje numatytų Panaudos gavėjo įsipareigojimų dėl Saulės elektrinės ir Panaudos objekto eksploatavimo ir priežiūros vykdymą;
- 3.3.20. nedelsiant pateikti Panaudos davėjui visą jo prašomą Panaudos gavėjo turimą ar privalomą turėti informaciją ir dokumentus, susijusius su Saulės elektrinės projektavimu ir statyba, taip pat su Saulės elektrinės ir Panaudos objekto eksploatavimu ir priežiūra;
- 3.3.21. nedelsiant informuoti Panaudos davėją apie su Panaudos objektu ir/ar Saulės elektrine susijusias avarijas ar kitus draudiminius įvykius bei imtis neatidėliotinių priemonių tokių avarijų ar įvykių neigiamiems padariniams šalinti, taip pat informuoti Panaudos gavėją apie Panaudos objektui ar kitoms Daugiabučio dalims avarija ar įvykiu padarytą žalą, dalyvauti avarijos ar įvykio tyrime;
- 3.3.22. užtikrinti, kad visu Panaudos terminu Panaudos objektas ir Saulės elektrinė būtų tvarkingi, užtikrinti ir rūpintis jų priežiūra ir einamuoju remontu. Panaudos objekto einamasis remontas privalo būti atliktas, kai to reikalauja taikytini teisės aktai, valstybinę statinių priežiūrą vykdančios institucijos ar kai to pagrįstai reikalauja Panaudos davėjas ar Daugiabučio techninis prižiūrėtojas;
- 3.3.23. užtikrinti ir rūpintis Panaudos objekto ir Saulės elektrinės kapitaliniu remontu. Panaudos objekto kapitalinio remonto sąlygos turi būti iš anksto raštu suderintos su Panaudos davėju. Panaudos objekto kapitalinis remontas privalo būti atliktas, kai to reikalauja taikytini teisės aktai, valstybinę statinių priežiūrą vykdančios institucijos ar kai to pagrįstai reikalauja Panaudos davėjas ar Daugiabučio techninis prižiūrėtojas;
- 3.3.24. teikti visą su Panaudos objektu ir Saulės elektrine susijusią reikalingą informaciją Daugiabučio techniniam prižiūrėtojui, vykdyti teisėtus Daugiabučio techninio prižiūrėtojo nurodymus, susijusius su Panaudos objekto ir Saulės elektrinės naudojimu, eksploatavimu ir priežiūra;
- 3.3.25. pasibaigus Panaudos terminui arba šią Sutartį nutraukus ar jai pasibaigus joje nustatyta tvarka ir sąlygomis prieš Panaudos termino pabaigą, ne vėliau kaip paskutinę Panaudos termino ar Sutarties galiojimo dieną grąžinti pilnai atlaisvintą Panaudos objektą tokios būklės, kokios jis buvo perdavimo metu, atsižvelgiant į normalų nusidėvėjimą. Panaudos gavėjas yra atsakingas už Saulės elektrinės (su visomis jos sudedamosiomis dalimis)

išmontavimą iki šiame punkte nurodytos datos, įskaitant visų tam reikalingų leidimų gavimą;

- 3.3.26. numatyti Projekte bei pagal jį įrengti Saulės elektrinės įrengimui ir eksploatavimui reikalingos elektros energijos apskaitą (subapskaitą) ir laiku atsiskaityti su Panaudos davėju (ar elektros energijos tiekėju, jei su Panaudos davėjo sutikimu Panaudos gavėjas sudaro tiesioginę sutartį dėl elektros energijos tiekimo) už sunaudotą elektros energiją. Panaudos davėjo išrašytą sąskaitą už sunaudotą elektros energiją Panaudos gavėjas privalo apmokėti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų po sąskaitos pateikimo;
- 3.3.27. laiku atsiskaityti su Panaudos davėju už Panaudos gavėjui priskirtą Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų, kurias dengia visi butų ir patalpų Daugiabučiame savininkai, dalį (įskaitant kaupimo įmokų mokėjimą). Panaudos gavėjui priskirta Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų dalis yra lygi [] procentų visų Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų.¹⁵ Panaudos davėjo išrašytą sąskaitą už Panaudos gavėjui priskirtą Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų dalį Panaudos gavėjas privalo apmokėti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų po sąskaitos pateikimo;
- 3.3.28. savo nuožiūra rūpintis Saulės elektrinės apsauga, nepažeidžiant šios Sutarties sąlygų ir Daugiabučio gyventojų teisių ir interesų.

3.4. Panaudos gavėjas turi tokias teises:

- 3.4.1. Netrukdomai šioje Sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis naudotis Panaudos objektu, įskaitant, bet neapsiribojant: (i) Panaudos objekte sandėliuoti saulės modulius ir kitą Saulės elektrinės įrangą, jeigu toks sandėliavimas neviršys leistinos maksimalios stogo apkrovos; (iii) praveisti Saulės elektrinei reikalingus kabelius per Daugiabučio inžinerines šachtas, kaip tai bus numatyta patvirtintame Projekte;
- 3.4.2. nuomoti ir / ar suteikti teisę naudoti Panaudos objektą panaudos teise ir / ar kitais pagrindais bet kokiems tretiesiems asmenims tik su atskiru išankstiniu Panaudos davėjo rašytiniu sutikimu.

3.5. Šalys gali sudaryti atskirą rašytinį susitarimą dėl Saulės elektrinėje pagamintos elektros energijos tiekimo Daugiabučio namo ir/ar jo gyventojų poreikiams tvarkos ir sąlygų.

4. DRAUDIMAS

4.1. Panaudos gavėjas įsipareigoja:

- 4.1.1. Užtikrinti, kad Projekto rengėjas apdraustų savo (kaip projektuotojo) profesinę civilinę atsakomybę ne mažesne kaip [nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais] eurų suma, ir pateiktų Panaudos davėjui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 4.1.2. Užtikrinti, kad Saulės elektrinės įrengimo darbų rangovas apdraustų savo (kaip rangovo) civilinę atsakomybę ne mažesne kaip [nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais] eurų suma, ir pateiktų Panaudos davėjui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 4.1.3. Užtikrinti, kad Saulės elektrinės įrengimo darbų rangovas apdraustų Saulės elektrinės įrengimo darbus visų rizikų draudimu, t. y. dėl žalos statiniui, trečiųjų asmenų sveikatai, žalos, atsiradusios dėl gyvybės atėmimo, žalos trečiųjų asmenų turtui, ir pateiktų Panaudos davėjui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;
- 4.1.4. nuo Saulės elektrinės įrengimo darbų pabaigos apdrausti savo (kaip Panaudos gavėjo) civilinę atsakomybę ne mažesne kaip [nurodyti sumą skaičiais ir žodžiais] eurų suma

¹⁵Pastaba. Galima sutarti dėl kitų Panaudos gavėjui priskirtos Daugiabučio bendrų eksploatacinių išlaidų dalies apskaičiavimo būdų.

bendruoju civilinės atsakomybės draudimu nuo Panaudos davėjui ir tretiesiems asmenims padarytos žalos, atsiradusios dėl Panaudos gavėjo veiklos valdant, naudojant ir eksploatuojant Panaudos objektą ir Saulės elektrinę ir pateikti Panaudos davėjui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus;

- 4.1.5. nuo Saulės elektrinės įrengimo darbų pabaigos apdrausti Saulės elektrinę turto draudimu ne mažesne kaip atstatomąja verte (be regreso teisės į Panaudos davėją ir butų bei patalpų Daugiabučiame savininkus) ir pateikti Panaudos davėjui tokio draudimo polisą bei draudimo įmokos apmokėjimą patvirtinančius dokumentus.

5. SUTARTIES GALIOJIMAS IR NUTRAUKIMAS, ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ¹⁶

- 5.1. Panaudos gavėjui laiku neatlikus bet kokių mokėjimų privalomų mokėti pagal šią Sutartį, Panaudos davėjui pareikalavus, Panaudos gavėjas privalės mokėti delspinigius, kurių dydis sudaro 0,04 procento nuo visos laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną pavėluotą dieną.
- 5.2. Ši Sutartis įsigalioja ją pasirašius ir galioja iki Panaudos termino pabaigos ar Sutarties nutraukimo ar pasibaigimo prieš Panaudos termino pabaigą joje nustatyta tvarka ir sąlygomis.
- 5.3. Jei Panaudos gavėjas neįrengia Saulės elektrinės ir negauna leidimo elektros energijos gamybai iki [nurodyti datą] (įskaitytinai), tai ši Sutartis netenka galios, nebent Šalys raštu susitartų kitaip.
- 5.4. Panaudos davėjas, nesikreipdamas į teismą, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo, įspėjęs apie tai Panaudos gavėją raštu ne vėliau kaip prieš [nurodyti įspėjimo terminą] iki Sutarties nutraukimo.
- 5.5. Panaudos gavėjas, nesikreipdamas į teismą, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį dėl esminio sutarties pažeidimo, įspėjęs apie tai Panaudos davėją raštu ne vėliau kaip prieš [nurodyti įspėjimo terminą] iki Sutarties nutraukimo.
- 5.6. Laikoma, kad Panaudos davėjas padarė esminį šios Sutarties pažeidimą, jeigu jis:
- 5.6.1. vėluoja pasirašyti Aktą šioje Sutartyje nustatyta tvarka;
- 5.6.2. pažeidžia bet kokį kitą Sutartimi prisiimtą įsipareigojimą ir toks pažeidimas neištaisomas per protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 10 dienų.
- 5.7. Laikoma, kad Panaudos gavėjas padarė esminį šios Sutarties pažeidimą, jeigu jis:
- 5.7.1. vėluoja pasirašyti Aktą šioje Sutartyje nustatyta tvarka;
- 5.7.2. netinkamai vykdo įsipareigojimus, numatytus šios Sutarties 4 dalyje;
- 5.7.3. atlieka veiksmus, susijusius su Saulės elektrinės įrengimu ir/arba eksploatavimu, neturėdamas tam reikalingų leidimų, sutikimų ir/arba suderinimų;
- 5.7.4. ilgiau kaip 20 kalendorinių dienų vėluoja sumokėti bet kurį iš šioje Sutartyje numatytų mokėjimų;
- 5.7.5. Panaudos objektą naudoja ne pagal šioje Sutartyje numatytą tikslą, tvarką ir sąlygas;
- 5.7.6. Panaudos objektą suteikia naudotis kitiems asmenims be rašytinio Panaudos davėjo sutikimo;
- 5.7.7. netinkamai vykdo įsipareigojimus, susijusius su Panaudos objekto remontu ir priežiūra;
- 5.7.8. pažeidžia bet kokį kitą Sutartimi prisiimtą įsipareigojimą ir tokio pažeidimo neištaiso per protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 10 dienų.

¹⁶Pastaba. Atsižvelgiant į tai, kad tai panaudos sutartis, šioje pavyzdinėje formoje jokios atsakomybės šalims už sutarties nutraukimą dėl kitos šalies kaltės nėra numatyta. Vienintelė pasekmė – Panaudos gavėjas turi viską išsiardyti, išsivežti, atlaisvinti ir grąžinti Panaudos objektą.

- 5.8. Panaudos gavėjas gali nutraukti Sutartį vienašališkai dėl bet kokių priežasčių, įspėjęs apie tai Panaudos davėją raštu ne vėliau kaip prieš [nurodyti įspėjimo terminą] iki Sutarties nutraukimo.¹⁷
- 5.9. Šalys Sutartį gali nutraukti abipusiu rašytiniu susitarimu.

6. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 6.1. Šalys patvirtina ir garantuoja, kad turi teisę ir įgaliojimus, t. y. yra gavusios visus reikiamus sprendimus, leidimus bei suderinimus, sudaryti šią Sutartį ir priimti Sutartyje numatytus įsipareigojimus.
- 6.2. Visi Šalių pranešimai ar kita informacija, taip pat su šia Sutartimi susijusios pretenzijos turi būti pateiktos raštu ir yra laikomos tinkamai įteiktomis, jei yra siunčiamos registruotu laišku, per kurjerį ar elektroniniu paštu arba įteikiant asmeniškai žemiau nurodytais adresais arba bet kuriuo kitu čia nurodyta tvarka pranešimams siųsti Šalies nurodytu adresu:

Siunčiant Panaudos davėjui:

[]

Siunčiant Panaudos gavėjui:

[]

- 6.3. Bet kuri Šalis turi teisę Panaudos gavėjo sąskaita įregistruoti šią Sutartį Nekilnojamojo turto registre.
- 6.4. Visi ginčai, susiję su šia Sutartimi, yra sprendžiami Šalių tarpusavio derybų būdu. Šalims nepavykus taikiai išspręsti kilusio ginčo, ginčas sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose teisės aktuose nustatyta tvarka.
- 6.5. Šiai Sutarčiai yra taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai.
- 6.6. Ši Sutartis gali būti pasirašoma abiejų Šalių atstovų fiziniiais parašais – tokiu atveju Sutartis sudaroma 2 (dviem) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai Šaliai. Sutartis taip pat gali būti sudaroma elektroniniu būdu, abiem Šalims pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu, turinčiu laiko žymą – tokiu atveju Sutartis laikoma sudaryta nuo vėliau pasirašiusios Šalies kvalifikuoto elektroninio parašo laiko žymos.

7. PRIEDAI

- 7.1. Prie šios Sutarties yra pridedamas šis priedas, kuris sudaro neatskiriamą jos dalį:

Priedas Nr. 1 – Schema.

Panaudos davėjo vardu:

[nurodyti pasirašančio asmens vardą, pavardę, pareigas ar atstovavimo pagrindą]

Panaudos gavėjo vardu:

[nurodyti pasirašančio asmens vardą, pavardę, pareigas ar atstovavimo pagrindą]

¹⁷Pastaba. Tokia teisė gali ir nebūti numatyta.

Rekomendacijos dėl saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo

Lietuvos energetikos agentūros
Klimato kaitos valdymo centras
2025 m.

Lietuvos energetikos agentūros parengtos Rekomendacijos

www.ena.lt

ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI (AEI)

Rekomendacijos saulės
elektrinėms įrengti ant stogo

Rekomendacijų paskirtis ir turinys

Paskirtis

- skirta palengvinti ir paskatinti daugiabučių namų stogų naudojimą elektrai gaminti ≤ 100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėse

Turinys

- pateikiami keli reikalavimai saulės elektrinėms
- nurodomi saulės elektrinių ant daugiabučių namų stogų įrengimo tikslai
- aptariami techniniai ir teisiniai aspektai
- pridedami daugiabučio namo stogo / stogo dalies panaudos sutarties ir nuomos sutarties formų pavyzdžiai
- siūloma alternatyva – balkoninės saulės elektrinės

Saulės elektrinėms (≤ 100 kW) taikomi supaprastinti reikalavimai

Supaprastinti reikalavimai

- netaikomi planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo reikalavimai
- nereikia leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus*
- nereikia leidimo gaminti elektros energiją*
- nereikia leidimo modernizuoti elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį
- netaikomos statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros (yra išimčių, žr. toliau)

*išskyrus atvejus, kai elektrinė statoma kaip parkas nutolusiems gaminantiems vartotojams

Griežtesni reikalavimai elektrinėms (≤ 100 kW), taikomi aplinkosaugos, kultūros paveldo teritorijose

Statybą leidžiantys dokumentai privalomi

- Kuršių nerijoje
- Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje
- kurortuose
- kultūros paveldo objekto teritorijoje ar jo apsaugos zonoje
- kultūros paveldo vietovėje

Pastaba. Saulės elektrinėms, kurių galingumas >100 kW, statybos leidimas privalomas visais atvejais!

Kaip gauti statybą leidžiančius dokumentus (SLD)

Prievolė gauti statybą leidžiančius dokumentus (SLD)

- techniniame reglamente [STR 1.05.01:2017](#) nustatyta, kada privaloma gauti SLD

- ar statiniui privalomi SLD, galima pasitikrinti čia:

[statant naujus](#) [kapitališkai remontuojant](#) [rekonstruojant](#)

SLD išduoda savivaldybės

jei SLD privalomi, prašymą ir kt. nustatytus dokumentus teikti savivaldybei:

- per [IS „Infostatyba“](#)
- arba tiesiogiai [savivaldybės administracijai](#)

Apie priimtus sprendimus skelbiama IS „Infostatyba“ skirsnyje „[Statybą leidžiantys dokumentai](#)“

- jei statinio projektui pritaria visi privalantys jį patikrinti subjektai, savivaldybė išduoda SLD
- jei statinio projektui nepritarta, apie tai savivaldybė per 3 darbo dienas paskelbia IS „Infostatyba“

Pagrindiniai elektrinės (≤ 100 kW) statybos ir prijungimo supaprastinta tvarka etapai

- 1 ESO prijungimo paraiškos formos užpildymas
- 2 Prijungimo paslaugos sutarties projekto kartu su prijungimo sąlygomis (ESO) pateikimas pasirašyti
- 3 Projektavimo ir statybos rangos sutarčių sudarymas
- 4 Prijungimo paslaugos sutarties kartu su prijungimo sąlygomis įsigaliojimas (po pasirašymo)
- 5 Planuojamų prijungti elektros įrenginių įrengimo ir (ar) rekonstravimo projekto rengimas*
- 6 Elektros įrenginių prijungimas (ESO)
- 7 Komerčinės apskaitos prietaisų įrengimas / parengimas naudoti (ESO)
- 8 Statybos darbų užbaigimas
- 9 Elektrinės veiklos pradžia

*tais atvejais, jei reikia pagal *Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašą*

Daugiabučio namo stogo / stogo dalies nuomos ir panaudos sutartys

Parengti ir www.ena.lt viešai skelbiami sutarčių formų pavyzdžiai:

Nuomos sutarties formos pavyzdys

DAUGIABUČIO NAMO [STOGO] / [STOGO DALIES] NUOMOS SUTARTIS

Ši Daugiabučio namo [stogo] / [stogo dalies] nuomos sutartis (toliau – **Sutartis**) yra sudaryta [nurodyti datą] tarp:

[nurodyti nuomotojo (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi), adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Nuomotojas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš vienos pusės,

ir

[nurodyti nuomininko (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi) arba vardą, pavardę ir fizinio asmens kodą, adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Nuomininkas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš kitos pusės,

Nuomotojas ir Nuomininkas toliau šioje Sutartyje kartu vadinami – „**Šalimis**“, o kiekvienas atskirai – „**Šalimi**“. <...>

[atsisiusti](#)

Panaudos sutarties formos pavyzdys

DAUGIABUČIO NAMO [STOGO] / [STOGO DALIES] PANAUDOS SUTARTIS

Ši Daugiabučio namo [stogo] / [stogo dalies] panaudos sutartis (toliau – **Sutartis**) yra sudaryta [nurodyti datą] tarp:

[nurodyti panaudos davėjo (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi), adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Panaudos davėjas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš vienos pusės,

ir

[nurodyti panaudos gavėjo (-ų) pavadinimą, juridinio asmens kodą (jeigu turi) arba vardą, pavardę ir fizinio asmens kodą, adresą, el. pašto adresą ir pan.] (toliau – **Panaudos gavėjas**), atstovaujamas [nurodyti atstovo vardą ir pavardę], veikiančio(-ios) pagal [nurodyti atstovavimo pagrindą], iš kitos pusės,

Panaudos davėjas ir Panaudos gavėjas toliau šioje Sutartyje kartu vadinami – „**Šalimis**“, o kiekvienas atskirai – „**Šalimi**“. <...>

[atsisiusti](#)

Pastaba. Nuomotoju ar Panaudos davėju teisėtai pagrindais gali būti tik daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkas!

Alternatyva – balkoninės saulės elektrinės

Balkoninių elektrinių paskirtis

skirta asmeniniams daugiabučio namo vieno buto elektros vartojimo poreikiams tenkinti

Charakteristikos

leistinoji generuoti galia ir didžiausias pajėgumas (P_{max}) – iki 0,8 kW, įrengtoji galia – iki 3,6 kW

Prievolė

informuoti ESO, kad įrengtų išmanųjį skaitiklį arba perprogramuotų esamą

Reikalavimai montavimui / įrengimui

montuojant ant išorinės balkono ar pastato fasado dalies, būtina gauti daugiau nei 50 proc. butų savininkų (bendrasavininkų) pritarimą

įrengiant balkono ar pastato fasado vidinėje pusėje (kai balkonas yra įstiklintas), nereikia kitų namo gyventojų sutikimo

Reikalavimai pastatui

kai yra ypatingasis statinys (kultūros paveldo apsaugos teritorijoje ar turi kultūros paveldo statusą) – reikia gauti statybą leidžiantį dokumentą (vietos savivaldos administracijoje)

montuojant ant balkono išorinės dalies ar pastato fasado (pastato išvaizdos keitimas), reikia gauti statybą leidžiantį dokumentą

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ATNAUJINTOS INFORMACIJOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-22 Nr. SD-20662-(1.6 Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, AB "Energinės skirstymo operatorius", LITGRID AB, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Lietuvos saulės energetikos asociacija, Lietuvos elektros energijos kaupiklių asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Vartotojų aljansas, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, UAB ILTE, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra, Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra, Aplinkos apsaugos agentūra, VšĮ "Žiedinė ekonomika", Lietuvos savivaldybių asociacija, Akmenės rajono savivaldybės administracija, Alytaus miesto savivaldybės administracija, Alytaus rajono savivaldybės administracija, Anykščių rajono savivaldybės administracija, Birštono savivaldybės administracija, Biržų rajono savivaldybės administracija, Druskininkų savivaldybės administracija, Elektrėnų savivaldybės administracija, Ignalinos rajono savivaldybės administracija, Jonavos rajono savivaldybės administracija, Joniškio rajono savivaldybės administracija, Jurbarko rajono savivaldybės administracija, Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija, Kalvarijos savivaldybės administracija, Kauno miesto savivaldybės administracija, Kauno rajono savivaldybės administracija, Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, Kėdainių rajono savivaldybės administracija, Kelmės rajono savivaldybės administracija, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Klaipėdos rajono savivaldybės administracija, Kretingos rajono savivaldybės administracija, Kupiškio rajono savivaldybės administracija, Lazdijų rajono savivaldybės administracija, Marijampolės savivaldybės administracija, Mažeikių rajono savivaldybės administracija, Molėtų rajono savivaldybės administracija, Neringos savivaldybės administracija, Pagėgių savivaldybės administracija, Pakruojo rajono savivaldybės administracija, Palangos miesto savivaldybės administracija, Panevėžio miesto savivaldybės administracija, Panevėžio rajono savivaldybės administracija, Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Plungės rajono savivaldybės administracija, Prienų rajono savivaldybės administracija, Radviliškio rajono savivaldybės administracija, Raseinių rajono savivaldybės administracija, Rietavo savivaldybės administracija, Rokiškio rajono savivaldybės administracija, Skuodo rajono savivaldybės administracija, Šakių rajono savivaldybės administracija, Šalčininkų rajono savivaldybės administracija, Šiaulių miesto savivaldybės administracija, Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šilalės rajono savivaldybės administracija, Šilutės rajono savivaldybės administracija, Širvintų rajono savivaldybės administracija, Švenčionių rajono

	savivaldybės administracija, Tauragės rajono savivaldybės administracija, Telšių rajono savivaldybės administracija, Trakų rajono savivaldybės administracija, Ukmergės rajono savivaldybės administracija, Utenos rajono savivaldybės administracija, Varėnos rajono savivaldybės administracija, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Vilniaus rajono savivaldybės administracija, Visagino savivaldybės administracija, Zarasų rajono savivaldybės administracija
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Bagočiutė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-22 12:58
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-22 12:58
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-22 19:48 - 2026-09-21 23:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	DBSIS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-22 14:18
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2
Sertifikato galiojimo laikas	2025-05-16 11:31 - 2028-05-15 11:31
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	4
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Pristatymas_Proceduros_ir_leidimai_LEA_2025.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Proceduros_leidimai__LEA_2025.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Rekomendacijos-SE-dgb-stogo-2025-12-03.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Rekomendacijos_skaidrės_LEA_2025.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-12-23)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-12-23 nuorašą suformavo Deimantė Administratorius
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-12-23 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“